

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

San Garde collection

Vet. Scand. III B. 73

H. Jacobson

Pauline Hätt

~~Z. f.~~

et manigt Mind
one fundt Cäpse

Herrane

Fredrik 1st Juli 1865.

6d

H a f o n T a r l,

Tragødie

af

Dehleñschläger.

R i b e n h a v n.

Baa Universitetsboghandler Andr. Fred. Hass's Forlag.

Trykt hos Kgl. Høsbogtrykker Bianco Luno.

1849.

H a f o n J a r l.

Tragedie i 5 Handlinger.

(1807.)

Personerne.

Olaf Trygvason, Konge i Dublin.

Hakon Slade-Jarl.

Erling, hans Son.

Thorer Blake, Riebmand.

Carlhoved, } Olaf's Frænder.

Gostein,

Einar Tambeskialver, en ung Bueskytte.

Bergthor, Smed, Trondernes Laugmand.

Gudrun, } hans Døtre.

Astrid,

Orm, } beres Fæstemænd.

Thorvalb,

Thora fra Rimol.

Tangbrand, Præst.

Auden, en gammel eensiet Mand.

Grib, Thorers Træl.

Karker,

Stein, } Jarlens Trælle.

Leif,

Et Bud.

Inger, Thoras Pigé.

Habbing, hendes Svend.

Præster, Kæmper, Bender, Trælle.

Første Handling.

Slade.

(En Plads med Træer udenfor Halon Jarls Gaard, hvortil en Flei af Bygningerne vender ud med åbne vinduer. Karker og Grib sidde under et Træ, ved et Rabstab og et Ulbager. Man hører Larm og Lyftighed i Høisalen.)

Karker.

Hør, hvor de fisie! hvilken Lyftighed!
Ieg hører Thorer Klakes Røst, din Herres;
Han taler om sin udenlandsse Metise.

Grib.

Det gier han vel i. Det er værd at høre,
Hvor snildt han har omtusket sine Varer
Paa hver en nerdist Ryst, i alle Stæder,
Og faaet Guld og Selv derfor i Mængde.
Et listigt fløgtigt Hoved er min Husbond,
Han burde levet under Harald Graafeld.

Karker.

Hvorfor just under ham?

Grib.

Det var en Konge,
Som hialp paa Riebmandstab og Landets Optomst;
En Konge, som til Nyhette for sit Land
Aflagde Purpurkaaben med dens Guld,
Og ydmigt svæbte sig i Saareffind.

Rarker.

Og dersor har man saldt ham Harald Graafeld?

Grib.

Til evig Are, ja naturligvis!

Rarker.

Men vogt Dig dog og roes ham ei for sterk!

Nu raader Jarlen, og han lider ei,

At man for meget taler om en Anden.

Grib.

Tak for dit Raad, min snilde Ven!

Rarker.

Celv Tak!

Men Grib, fortæl mig ogsaa noget nu!

Man hører ingenting; her maae vi sidde

Og fukkelure i vor Eansomhed.

Grib.

Ha! hvo der kunde nu gaae ind og sætte

Bed Bordet sig, og med ulæket Haand

Guldhornet gribe blandt de andre Frie!

Rarker.

Bevares! hvilke høist forvonne Ord.

Tag Du Dig vare! find Dig i din Skæbne!

Vi er nu eengang født i Excellestand.

Grib.

Og dermed brysser Du din Siel i Dyale?

Rarker.

Hvorfor ei det? Det, som ei ændres kan,

Det faaer at blive som det er.

Grib.

Ja viñ!

Rarker.

Hvad flettes os? Har vi ei bragt det vidt?

Dig lider Thorer Blake, Hakon mig.

Nu det forstaer sig, jeg det bedre har

End Du; din Husbond er en Rishmand kun;

Min derimod er meer, han er en Jarl,

Og fornemst Jarl i hele Morges Land,
Har serten Andre, der adlyde ham,
Saa han er færdig ved at være Konge.
Nu, er min Tilstand ikke god? Tilforn
Jeg maatte kørre Plougen, stange Hs,
Og sove mangen Nat i Haarestien;
Nu har jeg bløde Klæder, herlig Mad,
Vidt at beslille, Vinterstuen luun,
Faer selven Hug.

Grib.

Du fødtes til din Stand.

Karker.

Det samme har min Herre Hakon sagt.
Han ledte længe, før han fandt en Svend
Som jeg. Han har sit eget Lune, seer Du!
Han figer, som er sandt, en Tral maa lystre,
Maa være tro, men uden Stolthed selv,
Maa være stærk og værge for sin Herre.

Grib.

Kort, alt hvad man forlanger af en Hund.

Karker.

Saasnart Jarl Hakon saae mig førstegang,
Fandt han mig netop, som jeg burde være;
Han saae min brede, lave Pande, han
Betraged mine sorte, tykke Fingre,
Min platte Nose, saae mit satte Væsen;
Og Alt var netop som han ønsste det.
Nu er jeg daglig om ham; der er Gaa,
Der veed saa god Vestled, som jeg, om alting
Hvad han forretter mellem Aar og Dag.

Grib.

Tie fille! Thø! Nu tale de igien
Om Olaf Trygvason derinde.

Karker.

Hvo

Er dog den Olaf?

6d

H a f o n T a r l,

Tragödie

af

D e h l e n s c h l ä g e r.

K i o b e n h a v n.

Paa Universitetsboghandler Andr. Fred. Høsts Forlag.

Trykt hos Reg. Hosbogtrykker Bianco Luno.

1849.

Hafton Jarl.

Tragødie i 5 Hændlinger.

(1807.)

Personerne.

Olaf Trygvason, Konge i Dublin.
Hakon Bladbe-Jarl.
Erling, hans Son.
Thorer Blate, Riebmanh.
Carlsbøeb, } Olafs Frænder.
Jostein, }
Einar Tambesskialver, en ung Bueskytte.
Bergthor, Smed, Trondernes Haugmanh.
Gudrun, } hans Døtre.
Astrid, }
Orm, } beres Fæstemænd.
Thorvalb, }
Thora fra Rimol.
Tangbrand, Præst.
Auden, en gammel eencjet Mand.
Grib, Thorers Træl.
Rarker, }
Stein, } Jarlens Trælle.
Leif, }
Et Bub.
Inger, Thoras Pige.
Hadding, hendes Svensb.
Præster, Kamper, Bender, Trælle.

Første Handling.

Glade.

(En Plads med Træer udenfor Salon Jarls Gaard, hvortil en Glei af Bygningerne vender ud med åbne vinduer. Karker og Grib sidde under et Træ, ved et Madsad og et Ulbæger. Man hører Larm og Lyftighed i Høisalen.)

Karker.

Hør, hvor de støie! hvilken Lyftighed!
Ieg hører Thorer Klakes Støst, din Herres;
Han taler om sin udenlandste Reise.

Grib.

Det gier han vel i. Det er værd at høre,
Hvor snildt han har omfusset sine Varer
Paa hver en nerdiss Ryst, i alle Stæder,
Og faaet Guld og Selv derfor i Mængde.
Et listigt kløgtigt Hoved er min Husbond,
Han burde levet under Harald Graafeld.

Karker.

Hvorfor just under ham?

Grib.

Det var en Konge,
Som hialp paa Riddemandstab og Landets Optomst;
En Konge, som til Nytte for sit Land
Aflagde Purpurkaaben med dens Guld,
Og ydmigt svækte sig i Faarestind.

Thorær.

En Mand hør aldrig smimes ved et Haandtag,
Om det var nok saa strengt.

Hakon.

Mit var ei strengt,

Det vil Du bille mig fun ind. Seer Du
Min Pande, hvor den alt er giennempløiet
Af Rynker?

Thorær.

Rynker pryde jo en Mand.

Hakon.

Men Norges Mør kan ikke lide dem.
Kort sagt, min Ven, jeg aldes, jeg bli'er gammel,
Det marker jeg; og derfor vil jeg nyde
Min Aftenstund; min Sol skal synke ned
I rolig og i herlig Purpurglands, —
Og vee den Sky, som vil fordunkle den.

Thorær.

Det saa, min Drot! men hvor er den?

Hakon.

I Vest,

Naturligvis! Just hvor den ei stal være.

Thorær.

Du mener Olaf i Dublin?

Hakon.

Han stammer

I lige Led fra Harald hin Haarfagre.
Min snilte Ven! Du kiender Norges Vønder:
Et herligt, trofast, tappert Kæmpefolk;
Men fuldt af Forbom bog og Overtro.
Jeg vædder, at mit Værd; al min Bedrift
Forglemtes over Olafs Kongefødsel,
Ifald det rygtedes, at han var til.

Thorær.

Det troer Du fun!

Hakon.

troer? troer fun? Thoret Blate,

Jeg flender mine Høft. Og fulde nu
Den vilde Sværmer, denne Landsforræder
Vestige Thronen?

Thorer.

Landsforræder, Herre?

Hakon.

Bed Danevirke stod jeg med min Hær,
Og mine Mænd var Normænd. Vi drog ned
At hjælpe Harald Gormsøn. Olaf var
Paa Fiendens Side, hjælp en christen Otto,
Der brændte Nordens Fæstning. — Landsforræder?
Det Ord mishager Dig? Og er da Den
Et slig, som vorder sine Guder trolsø?

Thorer.

Et trolsø. Trygvason har aldrig troet
Paa Nordens Guder.

Hakon.

Og en Gudsbespotter,

Han fulde sætte sig paa Norges Stol?

Thorer.

Hvo tænker slig en Tanke?

Hakon.

Jeg, min Ven!

Og Olaf maasee med. Al Haralds æt,
Naar han undtages, reent er rødbet ud;
Min Jarleslægt er gammel, stor, som den;
Fra Arilds Lid var stedse Glade-Jarlen
Den Mægtigste næst Kongen, Kronen nærmest.
Nu var der Ingen meer! En Sværmer fun,
Som har fornægget nordisk Sæd og Tro,
En fruktøst Træl, født i en Skov paa Reisen,
Da Faderen var død; midt i en Ørk; —
Hvor saare let at vorde Kongeson
Paa saadan Wæs. Ved Valhals evige Guder,

Han skal ei hindre mig. I høie Aser!
 Bestorme skal han frækt ei Eders Magt.
 Hærfaber Odin! Stærke Aukathor!
 Og Freia!

(Han gaaer hen i Baggrunden mod hendes Billedstøtte og bliver i det samme
 Gudrun vær.)

Ha, hvad seer jeg? Hvad er dette.

Gudrun.

O ædle Herre Jarl! Tilgiv! tilgiv!
 Jeg plæt forgaaer af Blussel og af Skæk.
 Jeg veed, det er forbudt at nærne sig
 De store Guders tause Helligdom.
 Tilgiv mig, ædle Herre!

Hakon (fornubret).

Vene Mø!

Hvad gør Du her i Lunden? Kom Du hvid
 At lyte til min Tale? Jeg forførdes!
 En Speider Du?

Gudrun.

Ned Freia, ved min Uffyld,
 Jeg har ei hørt et Ord. Og jeg var længst
 Nedsprunget alt, men Frygten for at falde,
 At røbe mig —

Hakon.

Hvad vilde Du da her?

Gudrun.

Af, Nøden twinger mig, at sige det:
 Jeg er din Smeds, den gamle Bergthors Datter,
 Orm Kyrgias Festems; og, Herre, dersør
 Jeg bundet har en Blomsterkrands til Freia,
 Og voved mig i Lunden. O, tilgiv!
 Jeg vilde smykke min Gudindes Isse.

Hakon.

Ha, lykkelige, flønne Sammenkomst!
 Du est den fagreste blandt Møer i Lunde,

Som derfor de forelæste Ungersvende
Har givet Navn af Lunde-Sol?

Gudrun.

Af Herre,

Lad mig nu stige ned! Jeg lover helligt,
At aldrig meer jeg sætter her min Fod.

Hakon (til Thorer).

Bed Freia i Holkvangur, hun er fløn.

Kom, vækre Glut, og lad mig hjælpe Dig!

(Han løfter hende paa sin Arm og bærer hende saaledes frem paa Blæspladsen.)
Let som en Før, og dvg et frødigts Blomster.

Sig mig, mit Gudt! hvad tykkes Dig vel om
Dit Sæde paa Jarl Hakons Kæmperarm?

Gudrun.

Før Alting, ædle Herre! sæt mig ned,
Vaner ei dine Guders Helligdom!

Hakon

(Sætter hende ned med et lange Blit til Guderne).

Vanere? Ha, hvor kan saa fløn en Mund
Saa uforståndigt tale? Saa barnagtigt?
Ha, hvilke trinde, bløde, hvilke Hænder!

(Kysser dem.)

Gudrun.

Bed Alt hvad helligt er, lad mig nu gaae!

Hakon

(Slanger sin Arm om hendas Hår).

Og Dig har gamle Bergthor listig gjemt?
Og naar jeg vilde see Dig, var Du borte,
Var i Besøg — Thor veed det — hos din Mester
I Gudbrandsdalen?

Gudrun.

Hvad var der at see

Paa mig, en fattig Bondes Hæstemø?
Men han er nidsler, Herre! Hvis han kom? —
O slip mig!

Hakon.

Hvis han kom? Ha, hvilken Rødsel!

Jeg skalde bede selv mig flur til Gieft
Til Eders Bryllup, og i Sandhed ei
Forglemme Brudegaven.

Gudrun.

Lad mig gaae!

Hakon.

Du slipper ei af Freias Granelund,
For Du har givet mig et Kys.

Gudrun.

O Guder!

Hakon.

O Guder? Hvad? Hvordan? Den stolte Hakon,
Snart Norges Konge, nægter Du et Kys?
Og skal han lange trægle?

Gudrun.

Jeg forgaaer.

(Han astrarer hende et kys. Hun flyver.)

Hakon.

Du flygter Hind? Den gamle Biørn formaaer
Ei lenger rast at gribe Dig i Flugten;
Men bi! men bi!

Thorer.

Jarl Hakon!

Hakon.

Hvilken Skønhed!

Gaae Du de lange gule Haar, hvor de
Var flynget rigt i store Flætninger,
Med røde Baand? Gaae Du den Arm? Hvor trind!
De blaae, de elskovsfulde Himmeløine?
Den fulde, hvide Varm, som trued med
At sprænge Selverlænken?

Thorer.

Kære Herre!

Hakon.

O, hvad var Berglioths Skønhed, hvad er selv
Thora fra Rimols Skønhed imod denne?

Thorer.

Bed Odin, hun er ven. Men edle Herre!
 Glem et hvorfor vi kom; og mindes vel:
 Du havde Ting af større Vigtighed
 Her at betroe din Liener.

Hakon.

Vigtighed?

Fastfrosne Istat! Umer ingen Gnist
 Af Elstovs Rue længer i dit Bryst?
 Ha, sel da mit! det slaaer med Ungdoms Slag.
 Og hvorfor skulde jeg vel onste mig
 At vorde Herre til et udstrakt Land,
 Hvis ei det var min Attraa, som min Ret,
 At plukke Blomsten, hvor den vorte frem?

Thorer.

Men Olaf, kære Herre!

Hakon.

Det er sandt!

Bel var det, at jeg strax blev hende vær.
 Hun svor, hun havde Intet hørt; jeg troer det,
 Hun er uskyldig, svor det ved sin Uskyld.
 Der komme Ivstein og Carlshoved; dem
 Har jeg kun ventet.

Ivstein og Carlshoved komme.

Hakon (gaar dem imode).

Nu velkommen hid!

Ser har jeg tre af mine bedste Venner.
 Hvi kan jeg ikke række hver en Haand
 Paa eengang?

Carlshoved.

Edle Jarl, vor storste Stolthed
 Er, at Du har os kær.

Hakon.

I vide begge

Hvad der har længe ligget mig paa Hjertet,
 Og hvi jeg falder Eder hid i Centrum.

Den snilde Thorer, som jeg fun har ventet,
 For at udrette slur mit Anslag, veed
 Det fun saa halvstials. Nu saa hører mig:
 Mit Liv er svundet hen i Kamp og Karm,
 Og mange Stene, meget vildsomt Krat
 Først maatte giennembrydes, luges, røddes,
 For denne Gran var mægtig frem at skyde
 Med Kraften, som Alfader stienkte den.
 I ere mine Venner, Eder kan
 Jeg tillidsfuld betroe mit Hiertes Hensigt.
 Mit Navn er agtet vidt og bredt i Nord,
 Jeg stridt mig har til Norges første Mand,
 Og fun min Fiende kan miskiende mig.
 Den svage Harald Graafeld og hans Brødre
 Forderved Landet; uden Kraft og Styrke
 Var Ingen mægtig til at hævde sig
 Den Aet, som var ham medfødt; som en Leeg
 Af Trolde boltred be sig blandt hverandre,
 Sank saa for verelcidig Morderhaand.
 Kun Harald Graafeld var en Modstand. Jeg
 Tilstaaer det, jeg min Eist lod bøde paa
 Den Lykke, som hans Fødsel stienkte ham.
 Med Danerkongens Broder, siger man,
 At jeg har handlet slet. — Og hvordan det?
 Den feige Kisbymand, fied af Guld, sik Eyst
 Ell dog engang at faae en Part i Riget
 Fra Broderen, betroede sig til mig; —
 Jeg sveg hans nedrige Fortrolighed,
 Til Harald Graafeld lokket bid; og alt
 I Haab om Binding fun. Han, som Guldharald,
 Fortiente lidt at bære Kongekroner.
 Ved Liimfiord faldt de Begge; Halse blev
 Den fælleds Grav for løv Begjærlighed,
 Og Harald Blaatand havde nu sit Alge
 Udeelt og ubestaaret, og ved mig.
 At jeg har undsagt ham, da siden han

Forlangte Hylding, Skat og Lydighed,
 Vil ingen Norges Mand befriude mig.
 Mit hele Liv, især min sidste Daab
 Ved Hjærringsvaag, da Jomsborgs Vælde sank,
 Da Due sprang fortvivlet over Bord,
 Med Armens Stump i Pengestrinets Hank,
 Har viist, at jeg besidder Kraft, som Snildhed.
 Nu daler Solen ned; en lidet Stund
 Er af min Aftenrøde lun tilbage,
 Men den skal ei fordunkles. Trygvason
 Er blot tilovers af den gamle Stamme.
 Han sibber roligt, mener Du, i Bretland?
 Hvad siger Du, forsigtigsnilde Thorer,
 Maar jeg fortæller Dig, at han er her?

Thorer.

Her?

Carls hoved.

Her i Norge!

Jostein.

Olaf? Er det muligt?

Hakon.

Jeg maatte lee, da Du ved Daurebord
 Fortalte, Thorer! med en fløgtig Mine,
 Der tyded Vigtighed og Nyhed, om
 Din kongelige Ven hist i Dublin,
 Den fromme Olaf! Som om ikke længst
 Jeg havde havt et vaagent Die med ham.
 Da taug jeg; nu er Tiden til at tale.
 Saa viib: I Norges bragtes mig et Budstab
 Fra en af Snekkerne, der Dag og Mat
 Bevogte Rysten: Olaf drager med
 En Flaade til Kong Valdemar i Nusland,
 Men har paa Veien lagt sig ind ved Moster,
 For at besøge, som han kalder det,
 Sit Fædreland.

Thorer.

Kong Olaf? Er det muligt?

Hakon.

Om nu han virkelig paa sværmerst Viis
 Er standset midt paa Veien, for at fylde
 Sin Lunge med et Par Drag Klippeluft,
 Beed ikke jeg og vil ei vide det;
 Men Dette vil jeg vide, som Du indseer,
 Om under det uskyldige Besøg
 Gi Andet stikker. Jeg har Die ned ham.
 Du est hans Gæsteven; hvor høist naturligt,
 At Du besøger ham, naar Du erfarer
 Hans Ankomst. Binden er fortæflig, Thorer!
 I Morgen est Du der, naar Dagen grher.
 Vil Du da nu bevise mig det Vensteb,
 At seile ned til ham? Og medens Du
 Fortæller ham, som Ven, hvad høist Du vil,
 Saa holder Du de andre Nygter borte.

Thorer.

Hvad er din Hensigt, Herre?

Hakon.

Som jeg siger,
 At vide Olafs Hensigt; overalt
 At komme ham til Livs. Du est en snild,
 En vittig Mand, vant til at omgaaes Folk;
 Hvor let for Dig at faae ham til at dvæle,
 Til flur jeg kommer did med mine Skibe.
 Han har jo selv en Flaade; Kraft mod Kraft,
 Det er paa gammel nordisk Viis; mod dette
 Kan intet siges, mener jeg.

Carlshoved.

Glet intet.

Thorer.

Og hvormed skal jeg da forsinke ham?

Hakon.

Slaa paa de Strange, som han lytter til,
 Kvæd ham den Wise, som han gierne hører!
 Fortæl — hvordan, det veed Du bedst, min Thorer —
 At Norges Land er utilfrebs med Hakon,
 At hifst og her der muniles heit; at Bonden
 Vaar flere Steder venter fun et Vink,
 En tapper Drot. — Haa ham i Landet op!
 Der møder jeg ham høfsl, jeg bliver gammel,
 Og kan ei taale Sven. Dvæler han
 Dog ei, men reiser, som han først var sindet,
 Uagtet Kronen vinker ham fra Land;
 Saa er han ørlig, — jeg har giort ham Uret, —
 Saa seller han sin Sø, og jeg er rolig.

Thorer.

Du taler viseligt, min Jarl! Jeg lyder
 Dit Bud, udretter det såa godt som muligt.

Hakon.

Før Intet Fal Du ikke have tient mig,
 Min gode Ven!

Thorer.

Det veed jeg nok, min Herre!
 Jarl Hakon lønner altid kongeligt;
 Dog klender Du min Trostab —

Hakon (tryller hans Haand).

Volde Thorer!

Carlhoved.

Kom Olaf, som kan være, for at hærge
 Vaar Kysterne, saa finder strax han Modstand;
 Og kom han for at speide Landet ud,
 Saa falder plump han i sin egen Snare.

Hakon.

Wil I da følge med, som Olafs Brænder,
 Før at stædfæste Thorers Ord?

Han skal ei hindre mig. I høie Aser!
Vestorme stal han frækt ei Eders Magt.
Hærfaader Odin! Stærke Aukathor!
Og Freia!

(Hon gaaer hen i Baggrunden mod hendes Blæsfotte og bliver i det samme
Gudrun vær.)

Ha, hvad seer jeg? Hvad er dette.

Gudrun.

O ædle Herre Jarl! Tilgiv! tilgiv!
Jeg plæt forgaaer af Blussel og af Skæk.
Jeg veed, det er forbudt at nærne sig
De store Guders tause Helligdom.
Tilgiv mig, ædle Herre!

Hakon (fornubret).

Vene Mø!

Hvad gør Du her i Lunden? Kom Du hid
At lytte til min Tale? Jeg forførdes!
En Speider Du?

Gudrun.

Ned Freia, ved min Uffyd,
Jeg har ei hørt et Ord. Og jeg var længst
Nedsprunget alt, men Frygten for at falde,
At røbe mig —

Hakon.

Hvad vilde Du da her?

Gudrun.

Af, Nøden trænger mig, at sige det:
Jeg er din Smeds, den gamle Bergthors Datter,
Orm Lyrgias Føstems; og, Herre, derfor
Jeg bundet har en Blomsterkrands til Freia,
Og voved mig i Lunden. O, tilgiv!
Jeg vilde synke min Gudinnes Isse.

Hakon.

Ha, lykkelige, stønne Sammenkomst!
Du est den fagreste blandt Møer i Lunde,

Som derfor de forelæste Ungersvene
Har givet Navn af Lunde-Sol?

Gudrun.

Ak Herre,

Lad mig nu stige ned! Jeg lover helligt,
At aldrig meer jeg sætter her min Fod.

Hakon (til Thorer).

Bed Freia i Folkvaengur, hun er fløn.

Kom, vækre Glut, og lad mig hjælpe Dig!

(Han løfter hende væa sin Arm og bærer hende saaledes frem paa Stuepladsen.)
Let som en Før, og dog et frødigts Blomster.

Sig mig, mit Gudt! hvad synkes Dig vel om
Dit Sæde paa Jarl Hakons Kæmperarm?

Gudrun.

Før Alting, ædle Herre! sæt mig ned,
Vær ei dine Guders Helligdom!

Hakon

(sætter hende ned med et dange Blit til Guberne).

Værere? Ha, hvor kan faa fløn en Mund

Saa uforståndigt tale? Saa barnagtigt?

Ha, hvilke trinde, bløde, hvide Hender!

(Kysser dem.)

Gudrun.

Bed Alt hvad helligt er, lad mig nu gaae!

Hakon

(Slynger sin Arm om hendas Hår).

Og Dig har gamle Bergthor listig gjemt?

Og naar jeg vilde see Dig, var Du borte,

Var i Besøg — Thor veed det — hos din Mester

I Gudbrandsdalen?

Gudrun.

Hvad var der at see

Vaa mig, en fattig Bondes Hæstemø?

Men han er nidsler, Herre! Hvis han kom? —

O slip mig!

Hakon.

Hvis han kom? Ha, hvilken Rædsel!

Jeg skalde bede selv mig flur til Øieſt
Til Eders Bryllup, og i Sandhed ei
Forglemme Brudegaven.

Gudrun.

Lad mig gaae!

Hakon.

Du slipper ei af Freias Granelund,
Før Du har givet mig et Kys.

Gudrun.

O Guder!

Hakon.

O Guder? Hvad? Hvordan? Den stolte Hakon,
Snart Norges Konge, nægter Du et Kys?
Og skal han lange trægle?

Gudrun.

Jeg forgaaer.

(Han astrarer hende et kys. Hun flyver.)

Hakon.

Du flygter Hind? Den gamle Bisørn formaær
Et længer rast at gribe Dig i Flugten;
Men bi! men bi!

Thorer.

Jarl Hakon!

Hakon.

Hvilken Skønhed!

Saae Du de lange gule Haar, hvor de
Var slænget rigt i store Fleddinger,
Med røde Baand? Saae Du den Arm? Hvor trind!
De blaae, de elstovsfulde Himmelaine?
Den fulde, hvide Barm, som trued med
At sprænge Selverlænken?

Thorer.

Kære Herre!

Hakon.

O, hvad var Berglioths Skønhed, hvad er selv
Thora fra Rimols Skønhed imod denne?

Thorer.

Bed Odin, hun er ven. Men edle Herre!
 Glem ei hvorfor vi kom; og mindes vel:
 Du havde Ting af større Vigtighed
 Her at betroe din Liener.

Hakon.

Vigtighed?

Gafffrosne Istap! Ulmer ingen Gnif
 Af Elstovs Rue længer i dit Bryst?
 Ha, fol da mit! det flaaer med Ungdoms Slag.
 Og hvorfor skulde jeg vel onste mig
 At vorde Herre til et udstrakt Land,
 Hvis ei det var min Altraa, som min Net,
 At plukke Blomsten, hvor den vorte frem?

Thorer.

Men Olaf, kære Herre!

Hakon.

Det er sandt!

Bel var det, at jeg strax blev hende vær.
 Hun svor, hun havde Intet hørt; jeg troet det,
 Hun er uskyldig, svor det ved sin Uskyld.
 Der komme Iostein og Carlshoved; dem
 Har jeg kun ventet.

Iostein og Carlshoved komme.

Hakon (gaar dem imode).

Nu velkommen hid!

Ser har jeg tre af mine bedste Venner.
 Hvi kan jeg ikke række hver en Haand
 Paa eengang?

Carlshoved.

Edle Jarl, vor storste Stolthed
 Er, at Du har os kær.

Hakon.

I vide begge

Hvad der har længe ligget mig paa Hiertet,
 Og hvi jeg falder Eder hid i Centrum.

Den snilse Thorer, som jeg kun har ventet,
 For at udrette slur mit Anslag, veed
 Det kun saa halvsiæls. Nu saa hører mig:
 Mit Liv er svundet hen i Kamp og Larm,
 Og mange Stene, meget vildsomt Krat
 Først maatte giennembrydes, luges, røddes,
 Før denne Gran var megtig frem at skyde
 Med Kraften, som Afader stenkte den.
 I ere mine Venner, Eder kan
 Jeg tillidsfuld betroe mit Hiertes Hensigt.
 Mit Navn er agtet vidt og bredt i Nord,
 Jeg stridt mig har til Norges første Mand,
 Og kun min Fiende kan miskiende mig.
 Den svage Harald Graafeld og hans Brødre
 Forderved Landet; uden Kraft og Styrke
 Var Ingen megtig til at hævde sig
 Den Aet, som var ham medfødt; som en Beeg
 Af Trolde bolstrede sig blandt hverandre,
 Sank saa for verelstdig Morderhaand.
 Kun Harald Graafeld var en Modstand. Jeg
 Tilstaer det, jeg min Efti lod høde paa
 Den Lykke, som hans Fødsel stenkte ham.
 Med Danerkongens Broder, siger man,
 At jeg har handlet slet. — Og hvordan det?
 Den feige Rishmand, kied af Guld, sik Efti
 Til dog engang at faae en Part i Riget
 Fra Broderen, betroede sig til mig; —
 Jeg sveg hans nedrige Fortrolighed,
 Til Harald Graafeld løftet did; og alt
 I Haab om Vinding kun. Han, som Guldhatalb,
 Fortiente lidt at bære Kongekroner.
 Ved Liimfiord faldt de Begge; Halse blev
 Den fællede Grav for løv Begierlighed,
 Og Harald Blaatand havde nu sit Rige
 Udeelt og ubesaaret, og ved mig.
 At jeg har undsagt ham, da siden han

Forlangte Hylding, Skat og Lydighed,
 Vil ingen Norges Mand befriude mig.
 Mit hele Liv, især min sidste Daad
 Ved Hjortingsvaag, da Jomsborgs Vælde sank,
 Da Due sprang fortvivlet over Bord,
 Med Armenes Stump i Pengestrinets Hank,
 Har vist, at jeg besidder Kraft, som Snildhed.
 Nu daler Solen ned; en lidt Stund
 Er af min Aftensrøde kun tilbage,
 Men den skal ei fordunkles. Trygvason
 Er blot tilovers af den gamle Stamme.
 Han sidder roligt, mener Du, i Bretland?
 Hvad siger Du, forsigtigsnilde Thorer,
 Naar jeg fortæller Dig, at han er her?

Thorer.

Her?

Carls hoved.

Her i Norge!

Jostein.

Olaf? Er det muligt?

Hakon.

Jeg maatte lee, da Du ved Daurebord
 Fortalte, Thorer! med en fløjtig Mine,
 Der tyded Vigtsighed og Nyhed, om
 Din kongelige Ven høst i Dublin,
 Den fromme Olaf! Som om ikke længst
 Jeg havde haft et vaagent Die med ham.
 Da taug jeg; nu er Liden til at tale.
 Saa viib: I Norges bragtes mig et Budstab
 Fra en af Snekkerne, der Dag og Nat
 Bevogte Kysten: Olaf drager med
 En Flaade til Kong Valdemar i Rusland,
 Men har paa Veien lagt sig ind ved Moster,
 For at besøge, som han falder det,
 Sit Fædreland.

Bergthor (halv afslut).

Det bliver Brug i Landet.

Af med den! Est Du gal?

Hakon.

Jeg kom for tidlig,

Sit halv kun hørt, hvad der blev lovt paa Thinget.

Er det din Svend?

Bergthor.

Det er min Smededreng,

Og Thorer Blakes Træl.

Hakon.

Og til en Træl

Betrover Du Hakons Krone?

Bergthor.

Jeg sit Forfald,

Jeg maatte løbe lige fra mit Arbeid

Og lukke begge mine Døtre ned

I Kjelderen; Imidlertid har Knægten

Sig understaaet —

Hakon.

Kære, dine Døtre?

Bergthor.

Ja Herre! I har nylig seet den Ene,

Mu er hun bange, næsten ogsaa jeg,

At I faaer tiere Lyft til dette Syn;

Mu er hun under Laas' og Luk! I Morgen

Jeg sender Bud til hendes Fæstemand,

Og holder Brylluppet, saasnart han kommer,

Saa maa han selv ta'e Bare paa sit Gods.

Hakon.

Ei, Fader Bergthor! hvad er det for Griller?

Veed Du, at Du fornærmer mig?

Bergthor.

Ei stille!

Det er jert ømme Sted, Herr Jarl! det veed I;

Lad os ei røre meer ved denne Byld.

Vil I nu prøve Kronen? Jeg har fundet
 En gammel Terning, som blev gravet op
 I Offerhuset, høst i Medelhuns.
 Den gik i Arv fra Søn til Søn. Min Farfar
 Har derom smeddet Halfdan Svartes Krone.
 Skøndt denne Ring er rusten, er den kostbar;
 Thi den er Kronens gamle Maal. Prøv nu!

Hakon

(tager Kronen paa, den falder ham ned over Hænen).

Bergthor.

Den er for stor! Naar I den sætter paa,
 Da sortner det for Diet.

Hakon (vred).

Skaldepande!

Gav jeg Dig ei mit Maal? hyr har Du det?

Bergthor.

Thor veed det! Det er kommen bort. — Jeg tænkte,
 Du skulde være Halfdans Krone voren.

Hakon.

Ha, Bergthor! Bergthor! Du est gammel, Du
 Est snild og kunstefaren, ærlig, dærv;
 Jeg staarer Dig, men misbrug ei min Godhed!
 Jeg giver Dig end twende Dage; Vee Dig,
 Hvis Kronen ei da passer Hakons Hoved.

(Gaaer.)

Bergthor

(seer efter ham stolt og rort).

Hvad vil Du giøre mig? Mit Haar er hvidt,
 Tre, fire Timer har jeg end tilbage, —
 Dem vil Du røve mig? Og mener dog
 At feigt jeg skulde ståle for din Vrede?
 Nei! falde før stal Bergthor i sit Sværd,
 Før om igien han smedder Norges Krone.
 Den høre Kronen, som er Kronen voren.

(Gaaer.)

Anden Handling.

Den Moster.

Skor og Fjeld. I Baggrunden havet.

Olaf, Langbrand og Kæmper komme fra Stranden, fulgte af Thorer
Klæk, Jofstein og Carlshoved.

Olaf.

Nu Thorer! Ha, det falder jeg et Venstabs,
Et Landsmandsstykke! Seiler hid om Natten
For end at træffe mig. Du havde Met,
Jeg havde været borte, var Du kommen
En Lime senere; thi Binden braser
Med gunstig Flugt fra Land; den vendte sig
Bed Midnat. Men hvor sik Du vide, Thorer,
At jeg var her?

Thorer

Lifselfdigiis, min Herre!

Fortaltes det igaar mig af en Skipper
Bud Jarlens Bord. Du vinder alle Hjertter,
Bud Giesfrihed og Mildhed, Konning Olaf!
Jeg mindes end din Godhed i Dublin,
Dengang mit Skib var blevet løst i Stormen.
Natten var støn og flør og Binden god;

Jeg var uverdig til din Godehed, Herre!
 Hvis ikke jeg var islet hild, at hilse
 Dig paa den norske Grund. Da Binden vendtes,
 Da var det ei vor Krydsning, som fortred mig,
 Men tanken, at maafee den samme Wind,
 Som fierned os, drev Dig igjen fra Kysten.

Olaf.

Jarl Hakon har dog Intet derimod,
 At jeg besøger fort mit Fædreland?
 Mit eget Skib kun ligger her i Fiorden,
 De andre krydse midlertid paa Dybet.
 Jeg forudsaae en, støndt ugrundet, Frygt,
 Og vilde hindre hver en mulig Twivl.
 Men hvo er disse Mænd?

Thorir.

Du favner, Herre,
 Din egen Slægt: Carlsbøved hedder han,
 Og Jostein hin; Du hilser dine Fættere
 Paa Mødre-Side; de gif gierne med,
 At favne deres ubeklendte Frænde.

Olaf.

Min Slægt? O dobbelt mig da fær, velskommen!

Jostein.

Vær hilset Olaf!

Olaf.

Ola? jeg kan høre,
 Du est en ægte Ørl, Du taler Det
 Saa fyldigt ud. Af jeg formaaer det ei,
 Jeg var en lille Gut, da med min Moder
 Jeg maatte flygte fra mit Fædreland.
 Saa regner I jer da i Slægt med Astrid?

Carlsbøved.

Din Moder Astrid var vor Fæster, Herre!
 Vor Fader hendes ældste Broder Halvdan.

Jostein.

Saa er det, Herre!

Ola f.

Altsaa Gøttindbørn?

I ligner Astrid! Ja, det kan jeg see;
Skøndt tildigt alt jeg misted Moder min.
Du Iostein har, som hun, et Hul i Kinden,
Carls hoved arved hendes gule Kotter.

Carls hoved.

Det glæder os, at Du kan finde Eighed.

Ola f.

Nu, siger mig da, mine gode Venner!
Hvordan staer Hoven nu i Norges Land?
Ieg drog, som I maastee har hort, fra Island
Til Rusland; Baldemar, min Fosterfader,
Er død, og Landet i Urolighed.
Ivan, hans Søn, min Ven, er christenfindet.
Ieg iler ham til Hjælp med Herrestiold,
Med Raad og Daad, med Kæmper og med Præster.
Ieg drog aften, — ei tankte jeg paa Norge; —
Men da jeg fiernt blev Klippens Graner vær,
Da svulmed mig mit Bryst; da blev jeg heel
Forunderlig tilmode; det mig tyktes,
Som om jeg pludselig igien erindred
En længst forglemt og felsom Kæmpevisse
Fra mine Barndoms Dage. Taarer brændte
Paa mine Kinder; Seilet slappedes,
Som skulde føre Skibet bort; og Bimplen
Udsprænde som en Fugl sin røde Vinge,
Det som den vilde rive sig fra Masten,
Og flagre hen i Land. Da blev det mig
Umulighed at seile det forbi.
Ieg vilde see den Søn, som kunde vende
Sin Moder Ryggen kold, naar fierligt hun
Udstrakte mod ham sine Moderarme.
For at forhindre Mistviol, lander jeg
Paa Øverkanten af en liden Ø,
Hvor Ingen boer, hvor nogle Sætere

Kun titte sparsomt frem bag Fjeldene.
Men Noget vilde jeg om gamle Norge
Dog gierne vide, før jeg reiser længer.
Hvo veed, om mine Dine stuer atter
Det klære Fædreland. Thi siig mig, Thorer!
Hvor staer det? Godt og Vel?

Thorer.

Ja Herre! Mørrig
Staaer endnu fast paa sine haarde Klipper;
Det er en dygtig Grund, som rokker ei
Saa let.

Ola f.

Det troer jeg nok! Det troer jeg nok!
Om saa det er den stiegehyvide Odin,
Kan han dog med sit hele Kogleri
Ei Eders Bierge bringe til at knage,
Skjondt han har prøvet det i mange Tider.

Thorer.

Vel sandt, min Herre! Landet selv staer fast,
Og frødigt blander Wirkn sig med Granen,
Mens Solen bryder sine varme Straaler
Paa Klippens Væg og modner Dalens Korn.
End frugtesløst, som altid hvidindtil,
Slaaer Bølgen imod Rystens Kampesfield.
Men, Herre! medens Bierg og Dale trives
I fredelig og stille Rolighed,
Indæder sig en stærk og voldsom Gift
Dog daglig meer og meer i Landets Indvold.

Ola f.

Hvad mener Du? Jarl Hakon sidder jo
Heel rolig paa sin Stol i Throndelagen.

Thorer.

Saa har han siddet alt en Stund, min Herre!
Men endelig har Norges Bønder fundet
Det nedrigt at beherfles af en Jarl.

Ola f.

Hvi give de ham ikke Kongenavn?

Thorer.

Og derom spørger Halfdan Svartes øgt?

Ola f.

Hvad ændse Norges Bønder Halfdan Svarte?

Thorer.

Meer end Du troer! Den bolde Norges Mand
Har altid haft en indgroet Kærlighed
Til sin retmæssige, sin sande Konge.

Ola f.

Dog styrer Glade-Jarlen Riget alt
I atten Aar.

Thorer.

Hvordan med Lyst og Magt

Han kommen er til sig Besiddelse,
Det veed I selv, saa godt som een af os.
Hvo nægter Hakon Jarl vel Tapperhed?
Hvo nægter ham Forstand og sielben Kløgt?
I veed hvorledes alle Sager stod;
Hvorledes Gunhilds Sønner hærjed vildt,
Og spildte, ved at vase vaarlig Svaghed,
Den sidste Levning af al Ørefrygt.

Jarl Hakon overvant dem nækt i Strid.
Dertil det Venstab kom, som han forstod
At stasse sig i Danmark hos Kong Harald.
Maar man vil vinde Noget, maa man vide
Hvorledes Alting staarer, det vidste Hakon;
Og efterhaanden, som en snedig Kibmand,
Der veed at vende Sagen til sin Fordeel,
Fik Jarlen Magten snart i sine Hænder.
Af Kampen kied forlangte Bonden Ro,
Saaledes sad han roligt i sit Gæde.
Hvad fuldeligt grundfæstet har hans Magt,
Var Tomsborgs Tog; da han til Norges øre

Nedslog en overgiven Ungdomsvælde,
Der forhen havde Norden fyldt med Skrak.

Olaf.

Og nu i Glandsen af sin Herlighed
Foragtes han?

Thorer.

Hvor høist naturligt, Hertie!

Ulforn var Hakon klog, han vidste Klogstab
Var ene det, som sammenholdt hans Magt;
Nu blev hans Navn beundret overalt:
Jarl Hakon, hed det nu, det er en Helt!
Han Jomsborg fældet har ved Hjöringsvaag,
Hvad modstaaer ham? Hvad roller vel hans Magt?
Af denne Noes, af slig Verommelse
Fast hovedsvimmel, glemte han sin Klogstab,
Forglemte han, at Bondens Rierlighed
Er Thronens allersørste Hovedstøtte.
Han trodsed med sin Magt og meente, nu
Behøvedes ei meer Forsigtighed.
Hver Higen i sit Hertie gav han Tøilen,
Og hver en Eidenstab ful frit sit Spil.
Da var han ikke længer fredegod,
Men stolt og herstesyg; da øred han
Ei længer hver Mandz Eiendom; men gjorde
Bestandig mere Bold paa Bondens Ret,
Hans Gods, hans Ødeislab; ja endnu værre:
Hans Vib, hans Døtre tog han til sin Gaard,
Og lod dem gaae, som Øfste for sin Lyft.
Hvad skal jeg sige mere? Uformært
Begyndte Kuen overalt at ulne.
Han frugtede ikke for en fremmed Fiende,
Men markede ei, at Fienden var i Landet,
At Kræsten havde gnavet sig til Hiertet.
Nu lever han i daglige Skærmyshler,
Snart faldes fra ham hist, snart atten her;
Og Norge venter lun med Kengsel efter

En tapper Drot, af ægte Kongebyrd,
For reent at skyte Hakon fra sit Sæde.

Olaf.

Ha, Thorer! er det Sandhed, som Du taler?

Thorer.

Der stander Evers egen Slægt; lad den
Stadsfæste Jer mit Ord.

Olaf.

Min snilde Jostein,

Hvor bliver Hullet af i dine Kinder?

Du smiler ei. Saa fryder det Dig ei,

At Norge kaster af sin Trællesænke?

Jostein (sorvirret).

Teg er for ung til at forstaae mig ret
Paa Landets sande Fordeel, Herre! men
Hvad Thorer siger, har sin Rigtighed.

Thorer.

Behøver jeg at sige Dig, Kong Olaf!
Hvordan jeg blev tilmodne, da jeg hørte,
Du braget var herhid? Da troede jeg,
Du havde faaet Nys om Landets tilstand.
Og nytted Dieblikket; derimod,
Nu Du har salt, erkender jeg forhauset
I Hændelsen et Vink fra himlen selv.

Olaf.

Ha, Thorer! Du har gjort min Siel urolig.

Thorer.

Som Frøet, naar det glerer under Jorden,
For snart i Vaarens Lid at skyde Spire.
Du har dog ei forglemt fra hvem Du stammer?

Olaf (i vobe Tanter.)

Stig, er det ei fra Harald hin Haarfagre?

Thorer.

I lige Lid, og det paa Sverdets Side.

Olaf.

Gvis Moder Magnhilds Drøm var om et Tre.

Hun hviled nemlig i en Urtegaard,
 Og tog en løvrig Øvist ud af sin Taske;
 Men som hun holdt den i sin høire Haand,
 Var Øvisten voren til en vældig Green,
 Hvis Ende peged ned mod Jordens Muld
 Og fæstet Rødder; men den ranke Top
 Steg op mod Himlen, blev saa sværlig høi,
 At neppe hun den sine kunde meer.
 Og Stammen selv var rund og saare tyk,
 Med imod Jorden var den rød som Blod,
 Men opad stær og glat og sommergrøn,
 Med hvide Øviste, hvilke bredte sig
 Med mægtig Hvælvning over hele Norge.
 Var det ei saa?

Thorer.

Saa siger Sagnet, Herre!

Olaf.

Var det ei Harald med de fagre Haar,
 Der underligt om sine Løkker drømte?
 Hvorledes nogle bølged ned til Jorden,
 Endeel til Knæet, een til Skuldrene,
 Men nogle trused sig i spæde Krøller
 Om Heltens Kinding?

Thorer.

Ganste rigtig, Herre!

Da spaede vise Mænd i Norges Land:
 Det vidned om den store Kongeslagt,
 Der efter ham beherste fulde Norden.

Olaf (sæer tanke henslunten).

Thorer.

Hvad nye tanker vælkes i din Sjæl?

Olaf.

Hvad nye tanker? Ingen nye tanker,
 Kun flere gamle tanker, Ungdoms Drøm
 Og Manddoms Forsæt.

Thorer.

Dig, din Fødsel værd.

Tilgiv mig, Kiære Hert! men hvil har
Saa lidet gjældende tilforn Du gjort
Din Fødselsret til Norges Kongstol?

Ola f.

Den stod for langt fra Haanden, Thorer! den
Var alt besat, og andre Lanke bengang
Indtog mit Herte. Sjælens fromme No
Er mere værd end alle Jordens Throner.
Min Higen drev mig hibindtil mod Syd,
Til Steder, hvor den christne Tro blev lært;
Dog har ei Lykken derfor svigted mig.
Alt andengang behersker jeg et Land.
I Venden bød mig Elfov lægge Septret,
I Island gav mig Elfov det tilbage.
Men dog end aldrig i mit hele Liv,
Med al min Tumlen, og mit Øphold, Thorer,
Blandt fremmed Folk, har jeg forglenit min Fødsel,
Og at jeg var en Kongesøn fra Norge.
Tidt har naturligvis den Lanke valgt mig:
Grib Sværdet og forsvar din Fødselsret!
Men overalt jeg hørte, Norges Vender
Var glade ved at fyrres af Jarl Hakon.
Hvad var min Magt? Der stal en vældig Hær
Ell at bemestre sig et fremmed Land.
Og kunde jeg ei vorde Norges Konning, —
Dets blotte Roligheds-Forsyrrer havde
Jeg ingen Lyft og Uttraa til at vorde.

Thorer.

Men nu er det en ganste anden Sag!
Naar Trønderne først bører, at der lever
En Sonne-Sonne-Sønnesøn af Harald
Haarfager, da vil Intet hindre dem
I strax at gjøre fælleds Sag med Dig,
Saasnart Du seiler ind i Trondhiems Fiord.

Om mit og dine Fætters Vensteb har
 Jeg vel ei nødig at forsikre Dig;
 Men det kan jeg høitideligt forsikre:
 Gleer Mænd af Magt i Landet ønsle fun
 At vise Dig Hengivenhed og Vensteb.
 Lyft til at bringe Dig det gode Budsteb,
 Drev os vertil at seile hid inat.
 Hvis altsaa Du vil følge Venneraab,
 Saa drag ei ud paa fremmed Eventyr,
 Men følg din Skæbnes og din Lykkes Vink!
 Den har ei vinkel Dig herhid for Intet.

Olaf

(Efter et Siebliks Tausched).

Den Libende har overrasket mig.
 Forlader mig et Sieblif, I Venner!
 Hjst under Treæt har man reist et Telt,
 Der qvæger, hvilier Eder efter Reisen.
 Jeg kommer siden. Folger mine Kemper!

(Hører, Carlsbøved og Jostein gaae med Olafs Mænd. Olaf og Tangbrand blive tilbage.)

Olaf.

Nu Tangbrand, Du har staet taus og stille?

Tangbrand.

Og inderligt mig glædet ved din Lykke.
 Du vorde Konning til et herligt Land.

Olaf.

Men over Hedninger, som spotte Gud.

Tangbrand.

Dessørre vil din Hæder, Herre! vorde,
 Naar Du har bragt dem paa den rette Wei.

Olaf.

Ja, Tangbrand! ja, jeg følger Himmelens Vink.
 Wel havde jeg besluttet først at drage
 Til Garderike.

Tangbrand.

Du har Intet lovet.

Lyft var det Rygte fun, som drev Dig, Olaf!

Vant til Bedrifter, hieded Dig din No;
 Du sogte Daad, som somte sig en Christen;
 Der ulmed i din Barn en Heltelyst,
 Ell at stædfæste Himmelens Magt paa Jorden. —

Olaf.

Og tænk Dig, Langbrand! i mit Fædreland.

Langbrand.

Som Norges Konning kan Du bedre hjælpe
 Ivan i Garderik, hvis det behøves.

Olaf.

Det bør sig Hjælpen først vor Slegt og Venner.
 At christne Norge — store, stønne Lanke!

Langbrand.

Før Norge Garderike staar tilbage.

Olaf.

Men, Langbrand! thi jeg skuler Intet for Dig —
 Et blot af Fromhed glæder sig mit Herte;
 Det svulmer ved den Udsigt, ved den Hæder
 At hævde sig sin Ræt. Jeg fødtes til
 Den norske Krone; sleg mig, er det syndigt,
 At Olaf ønsker, hvad han fødtes til?

Langbrand.

Saa vist Gud elster Mennesket som Fader,
 Og under det enhver uskyldig Fryd, —
 Nei Olaf! — nei! At nyde Livets Rygt,
 Naar fromt det nydes i Uskyldighed,
 Det er, at giennemstue Herrrens Godhed.
 Held Den, som stedse seer i Livets Fryd
 Et Gienstun af den fierne Herlighed!
 Held Dig, isald det lykkes Dig som Hylde
 At lede faderligt den christne Hjord.

Olaf.

Forlad mig, fromme Fader! Af forlad mig!
 Jeg trænger til at være nu alene

Langbrand.

Christ styrke Dig, min edle unge Helt!

(Gaarr.)

Olaf

(Taster sig vaa knæ med foldebe hænder).

Mit Hjerte smelter ved den store Tanke.

D hellige Christ! er jeg det svage Nedstab,
 Som Du har kaaret, til at kæmpe for
 Din Herlighed paa Jorden? Fader, see
 Jeg stander i din Haand, din Billie see!

(Kesser sig begejstret.)

Ja, ja! jeg føler det, jeg føler det!

Min Arm er sterk, Kraft luer i mit Bryst.

Ja, jeg skal være din Apostel, Herre!

Med dette Sværd, Forløser! som er smeddet
 I Korsets Lignelse, med dette Sværd
 Skal jeg bestribe hver den Frækheds Magt,
 Som tør modsette sig din Herlighed.

Og, som en Hyrde for sit elste Nord,

Skal Olaf styre den betroede Hjord.

Hvor Odins Gudhuus mørkt og skummelst stod,

Hvor ofte stod uskyldigt Hjerteblod,

Skal Røgelse, skal Myrrha nu fun ryge;

Sin Afgud skal ei Hedning blodbestryge;

Et Raab af Øffret, ei de vilde Skrig

Af Odins Goder om de blege Liig!

Uskyldig Harpeleeg og Sang skal tone,

Med fromme Lyd mod Evighedens Throne.

I hellig Andagt skal de samle sig,

Og hif, Forklarede! fun ske Digr.

Hver lav og jordist Sid skal da forglemmes,

Med Giestebud skal Kirken ei beskremmes;

Ikun det tause store Giestebud

Forkynde skal: Alt lever i sin Gud.

Vort Gad og Vold og Mord og vilde Reire!

Uskyldighed og Kærlighed skal seire!

(Gaaer.)

Slade.

Gjennemgang i Elven.

Hakon Jarl kommer bevæbnet med Sværd, Skild og Sve. Thora møder ham.

Hakon (hænder forlegen).

Hvad seer jeg her? Min Thora! lokker ogsaa
Det smukke Sommerveit Dig i det Grønne?

Thora.

Hvad lokker Dig? Gi Thora! Vilde Du
Besøge mig? Jeg seer, Du est bevæbnet.

Hakon.

Til Orlog, Thora! Jeg staaer færdig at
Værtige Skibene med mine Mand.
Vi gaae i Spen mod en næsviis Røver,
Som hærjer Rysten.

Thora.

Ha, for hvilken Lykke
Maa jeg da ikke takke Hændelsen!
Du seller bort?

Hakon.

Jeg havde givet Rørke,
Min Svend, Besked at bringe Dig.

Thora.

Din Træl.

Hakon.

Min Tid var knap, det var mig selv umuligt.

Thora.

O Hakon, Hakon!

Hakon.

Bind mig ei med Livl!

Thora.

Du elster mig ei meer.

Hakon.

Og var det saa,
Troer Du da vel, at din Bebreidelse

Var mægtig til at tænde Luen atter,
Hvis den var slukt?

Thora.

Og saa behandles jeg?

Jeg, hvem Du elste meer end Alt i Verden!

Troløse! hvilke føde Smigersord

Opfandt din Lunge. Jeg var ene Den,

Som kunde gjøre Håkon Livet liært,

Jeg var den Eneste, som var ifstand til

At smelte Jernet i hans Kampebryst,

At vænne det til huld Bestandighed.

Ha, jeg Enfoldsige! jeg troede Dig,

Forlod mit Huus og Hjem, og oversaae

Mit Rygte, fulgte Dig og gav mig hen —

Og nu — Ha! jeg fortinerer denne Skændsel!

Håkon.

Hvad Skændsel? Thora! Blandt de mange Fortrin

Og Undigheder, som jeg fandt hos Dig,

Var ogsaa den, at Du var fordomsfri.

Du taler om min Ubestandighed,

Og gjør Dig skyldig i den samme Fejl.

Hvor er dit før saa ræsle Ølik paa Livet?

Du siger, at Du gav Dig hen til mig?

Du taler sandt; Du gjorde mig lykkelig.

Og hvad saa meer? Var det en Ungersvend,

Af dem, hvis Hierter Nattens Maane smelter,

Der vandt din Elstov? Sagde Du ei selv,

Du elste mig, fordi jeg var en Mand,

Og mellem Mænd den første, som Du kiedte?

Hvad er da Mandens Daad? Er Mandens Daad,

At sulke Kælent i den Elstes Arm?

Du var en heiligt Enke; paa din Gaard

Henrandt dit Liv kædsommeligt og tomt; —

Hvad offred Du? Velbyrdig Norges Øvinde,

Selvstændig, riig, kan Du, isald Du vil,

Foragte Rygterne, foragte Skvalder.

To Maaneder har vi til sammen nydt
 Saa syd som noget Var i Freias Sal;
 Nu faengsler anden Gienstand Heltens Aand.
 Forvorne Vender vove hist og her
 At knurte, tale holt; man giester Landet
 Med Nøverskibe. Det maa forekommes.
 Det bør sig Norges første Mand at tænke
 Paa Alt itide. I de første Dage
 Vil neppe vorde nogen ledig Time
 For Elstovs syde Spog. Var god, min Thora!
 Drag atter til din Gaard, din Eiendom,
 En liben Stund. Graværelsen forstærker
 Den matte Rierlighed. Vi sees igien,
 Og dobbelt elstovsfuld er da din Hakon.

Thora.

Og dermed er det gjort, er det forbi!
 Og med den usle matte Strom af Ord
 Er Thoras Trostab, Rierlighed betalt?
 Jeg har fortient det; ja, ved Afa Loke,
 Jeg har fortient din lave Troleshed,
 Du siger: jeg er flug og snild? O ja,
 Saa snild jeg vistnok er, at klart jeg indseer:
 Den Tale var kun spildt, som vilde bringe
 Forsvunden Elstov i dit lunkne Hjerte.
 Men at Du med saa flink og færdig Frækhed,
 (Erhvervet ved utallig Troleshed)
 Dig viser uden Skaansel, uden Blu,
 Selv uden al Bekymring for min Smerte, —
 Det knuser og det dræber mig.

(Hun grader.)

Hakon.

Bed Freia!

Du est mig rier, min Thora! hvis det var
 Min Hensigt, som Du troer, at svige Dig,
 Da kom jeg ikke, har ei Onslet frem
 Med denne Rolihed, som Du missliender.

Thora (opbragt).

Du lyver, Voler! ja, ved Syn! Du lyver.
 Du kalder Freia til dit Vidne? Ha,
 Sværg ei ved Freia! Freia vender bort
 Sit Ufyldestblif fra dine falske Vader.
 Skørlevner! Har jeg kunnet elste Dig?
 Ja, jeg har elset Dig, den Eneste,
 Som drog til Dig af saubtru Kærlighed,
 Var Thora. Thi hvad rørte mig din Høihed?
 Min Slægt er gammel og berømt som din.
 Forvildet, som jeg var, jeg tænkte daarlig
 At bringe Fromhed,steenhed i dit Herte,
 Og Trostab. Odin! Maar var Løse troe?
 Men vel jeg hævnes; jeg har Brødre, Hakon!
 Og Frænder! bedre Kampens Mænd end Du.
 Ved Afa Odin, de skal tugte Dig!

Hakon (med opbragt Gulde).

Du taber Veiret, Thora! Giv Dig Lid!

(han talber. Karker kommer.)

Hvis Du har endnu mere at slge, see,
 Der staer min Træl; fortæl Du Resten ham!
 Det sommer sig Karl Hakon ei at høre
 Paa matte Skældsord af en opbragt Dvinde.

(han gaaer.)

Thora.

Hvad vil Du, frække Træl?

Karker.

Jeg? Skældes ud,

Det hørte Du jo nok, min Herre hød.

Thora (staer ham).

Før vorpne!

Karker.

Ædle Frue, tag Dig vare!

Du støder dine Hænder paa min Ryg.

Thora (sætter sig).

Ha, Thora! Du forneder Dig. Hvor blev

Din Høihed og din Stolthed? Træl, forlad mig!

Karker.

Det har min Husbond ei befalet mig.

Thora.

Hvad har han da befalet Dig?

Karker

At der

Skal melses Eder, edle Frue: Karmen
Staaer færdig, for at kære Jer til Nymol.

Thora.

Det var da den Bested, Du skulle bringe,
Hvortil din Herre selv ei havde Tid?

Godt, Karker! godt; han er vor fælleds Herre.

Jeg lyder ham og reiser usortevet.

(hun gaaer.)

Karker

(Salber paa de andre Trælle. De lemme).

Nu gik Fru Thora hjem, nu skal der flyttes.

Nu bærer Jer fornuftigt ad! Hun er

lidt vred i Hovedet. Ifald I lade,

Som Noget gik itu, saa er det muligt,

At hun slaaer ogsaa Jer i Næs' og Mund.

Saa gik det mig; det kælled mig i Sælen.

Hun har to delighbløde hvide Hænder;

Det kom mig for, som om hun havde trækt mig

I Næsen med en Silkepude.

Leif.

Ei!

Karker.

Hun vilde gierne blive længer, seer Du!

Det troer jeg nok, men det gaaer aldrig an.

De Andre heller ei maae være Stedbørn.

Imorges gik en Flok af vore Trælle

Til Kunde, hente Gudrun, Bergthors Datter;

Hun træder ind igien i Thoras Plads.

Leif.

Alt nu en Ny?

Karker.

Alt nu? Man hører nok,
 At Du est ikke gammel her paa Glade,
 Thi ellers havde Du vist sagt: Først nu?
 To fulde Maaneder var Thora her;
 Det gaaer ei an, som selv Du kan begribe,
 Hvis det skal ordentlig gaae Landet rundt.

Leif.

Gaae Landet rundt?

Karker (bevisende).

Ja det maa være, seer Du!

Bor Jarl, som har saa mange Ting i Hov'det,
 Og som maa passe paa vos alle sammen,
 Og som maa altid være, hvor det kniber,
 Og som maa passe paa vos alle sammen,
 Og har saa mange Ting i Hov'det, seer Du!
 Sam kan man ei fortænke just deri,
 At han, som har saa mange Ting i Hov'det,
 Og som maa altid være, hvor det kniber,
 At han —

Leif.

Ja jeg forstaer Dig nok, for saavidt.

Karker.

Dekuden, sig Du mig, min gode Leif,
 Baa din Samvittighed, hvis Du var Jarl,
 Og kunde giøre, hvad Du fandt for godt,
 Om ei Du gjorde, hvad for godt Du fandt?

Leif.

Jo, hvad jeg fandt for godt, men ikke hvad
 Jeg fandt for slet.

Karker.

Hælp Thor! for slet? for slet?

Man hører strax, at Du est nyelig kommen,
 Og har ei hørt paa vise Herrers Tale.
 Thi ellers vibste Du, at sig en Mand,
 Der har saa mange, mange Ting i Hov'det,

Dg som maa være stedse, hvor det kniber,
 Dg som maa passe paa vos allefamnen,
 At han —

Leif.

Ta, Rarker, jeg forstaaer Dig nos.

Rarker

(fortrydelig over at blire afbrutt).

Saa lad mig høre da, hvad Du forstaaer?

Leif.

Du mener, at en saadan Helt, som vaager
 Om Dagen over alle Landets Mænd,
 Om Natten sove maa hos Landets Dvinder.

Rarker.

Det giver jo naturlig sund Forstand.

(Te gaae.)

Einar Lambeskjelver er under forrige Oprin kommen ind, og har sat sig
 paa Stubben af et Tre i Baggrunden, for at giere sin Rue ifstand; i det
 Trælne gaae, reiser han sig, og seer hen til den modsatte Side.

Hvo stander hist paa Veien der? Ved Thor,
 Det er Jarl Hakon; det er Hakon Jarl,
 Som kommer op igien fra Skibene.
 Nu skal jeg spille ham et Buds! Man siger,
 At ingenting kan giere ham forfærdet.

(Han lagger an og slører ud af Eeenen.)

Ha, ha! der stiød jeg Busten af hans Hielm.

Hakon

(Slør i harme mod Einar med oplostet Sværd, griber ham i Bryret, og siger):
 Ha, klochte Stimand! flør beklend, stig frem:
 Hvad har man lovet Dig for Hakons Liv?

Einar (rolig).

Slet intet, Herre! Jeg behøver intet.

Jeg er et heller Stimand, jeg er født
Af ædel Byrd; Du siender mine Frænder.

Hakon.

Hvo est Du, Nidring, og hvo er din Slegt?

Einar.

Min Fader hedder Manddom, Herre Jarl!
I siender ham, det er en gammel Knark,
Men rørig af sin Alder; Skægget thkt,
Og Armen stærk; han har alt længe boet
Vaa Norges Klipper.

Hakon.

Manddom, Nidring? Da!

Einar (holder hans Arm fast).

Tak være Guderne, som gav mig Kraft,
At holde Hakons Arm tilbage! Det
Var ellers ude med mig.

Hakon.

Svilkens runken

Seidkone laante Dig sin Hereskraft,
At holde denne Kæmpearm?

Einar.

Ja rigtig!

Min Moder, Herre! hun har lært mig det.
Hun er en Her, som ganste ret Du sliger;
Dug er hun ikke runken, hun er rød
Og hvid, som Melk og Blod; hun hedder Sundhed,
Og er, som Du, af gammel nordiss St.

Hakon.

Nu skal Du dse!

Einar.

Det er for lidtligt, Herre!

Jeg er kun lidet over tyve Vintre.
Du kom til fort, min ødle Jarl, ifald
Du dræbte Norges bedste Ungersvende.

Hakon.

Ha, Nidring! vilde Du ei dræbe mig?

Einar.

Bed Odin og ved Morges Freia, nei.
Jeg vilde syde Busten af din Hjelm,
Og intet andet.

Hakon.

Og til Skive for
Din Øvelse Du vælger Hakons Hoved?

Einar.

Hans Hielmbuſt, gode Herre! blot hans Hielmbuſt.
Det mored mig at giſte Hakon red;
Man sagde, det var svart at stække Dig,
Og derfor fliſt jeg Færen af din Ram.
Det Saar kan heles snart, det kostet Dig,
Ifald det kommer holt, en Hanesvands.
Forresten, hvis Du holder i din Haand
En Sølverpenning, og jeg syder den
Ki bort, og giſt Dig ingen Fingerstade,
Saa maa Du kalde mig en Mareminde,
Ja hænge mig i første, bedste Tre.

Hakon.

Jeg troer Dig, Dreng! Dit Die lyver ei.
Hift henne sibber i den grønne Birke
En Plet i Barken, sort og lidben; kan
Du træſſe den, saa Pilen borer sig
I Pletten ind og sibber fast, saa vil
Jeg troe din Tale.

Einar (ſiger og syder).

Mitsaa troer Du mig.

Hakon.

Du eft en prægtig Skytte! Du skal være
Bestandig om mig; vel, jeg træffer Dig!
Her Mygtet gaaer i Landet om en Svend,
Der roses som den bedste Bueskytte,
Og jeg har stevnet ham hid til min Gaard;
Maar han nu kommer, skal han see, at vi
Har ogsaa Bueskytter her paa Glade.

Einar.

Vad ham kun komme! Jeg vil skyde med ham.
Hvad kalder han sig?

Hakon.

Einar Lambezielver.

Einar.

Det hedder ogsaa jeg. Vad ham kun kemme!
Jeg merker, at jeg veier op mod ham
I alle Ting, em selv det er i Navnet.

Hakon.

Hvad? Du est Einar Lambezielver?

Einar.

Herre!

Den Ene. Bring mig flux nu til den Ander,
Saa skal vi nappes om den ferske Rang.

Hakon.

Ei ei, Du overgivne rasse Gut!

Saa est Du kommen nu til Hakons Hof?

(Lager ham under hagen.)

Hvor ung og sterk og smuk! Hvor overmodig!

Nu, slige Svende just jeg enstet mig.

Saa har Du Ryst at tiene Hakon Karl?

Einar.

Hvis jeg kan tiene Dig med eet og andet,
Da skal det glæde mig af ganste Herte;
Men her er jo saa roligt nu i Mørrig,
Som i en gammel Kærrings Krog bag Dønen.

Hakon.

Ei everalt saa roligt, som Du tenker;
Jeg bruger stærke, trohengivne Mænd.
Endnu i Dag med mine Skibe gaaer jeg,
At dække den sydvestre Kyst af Landet,
Imod en fremmed, maaskee farlig Fiende.
Wil, Einar, Du gaae med og spænde Buen
Til Hakons Forsvar og din egen Kre?

To Maaneder har vi tilsammen nydt
 Saa født som noget Var i Freias Sal;
 Nu fængsler anden Gienstand Heltens Aand.
 Forvovne Bønder vove hist og her
 At knurre, tale høit; man giester Landet
 Med Nøversfibe. Det maa forekommes.
 Det hør sig Norges første Mand at tænke
 Paa Alt itide. I de første Dage
 Vil neppe vorde nogen ledig Time
 For Elstovs sode Spøg. Vær god, min Thora!
 Drag atten til din Gaard, din Eiendom,
 En lidet Stund. Graværelsen forstærker
 Den matte Kærlighed. Vi sees igien,
 Og dobbelt elstovsfuld er da din Hakon.

Thora.

Og dermed er det gjort, er det forbi!
 Og med den usle matte Strom af Ord
 Er Thoras Trostlab, Kærlighed betalt?
 Jeg har fortient det; ja, ved Asa Loke,
 Jeg har fortient din lave Trøløshed.
 Jeg har fortient din lave Trøløshed.
 Du siger: jeg er flugt og snild? O ja,
 Saa snild jeg vistnok er, at klart jeg indseer:
 Den Tale var kun spildt, som vilde bringe
 Forsvunden Elstov i dit lunke Hierte.
 Men at Du med saa flink og færdig Frækhed,
 (Erhvervet ved utallig Trøløshed)
 Dig viser uden Skaansel, uden Blu,
 Selv uden al Bekymring for min Smerte, —
 Det knuser og det dræber mig.

(Hun græder.)

Hakon.

Bud Freia!

Du est mig kær, min Thora! hvis det var
 Min Hensigt, som Du troer, at svige Dig,
 Da kom jeg ikke, bar ei Onset frem
 Med denne Rolighed, som Du miskiender.

Thora (opbragt).

Du lyver, Vuler! ja, ved syn! Du lyver.
 Du kalder Freia til dit Bidne? Ha,
 Sværg ei ved Freia! Freia vender bort
 Sit Uskyldsblik fra dine falske Lader.
 Skørlevner! Har jeg funnet elste Dig?
 Ja, jeg har elset Dig, den Eneste,
 Som drog til Dig af sandbru Kærlighed,
 Var Thora. Thi hvad rørte mig din Høihed?
 Min Slægt er gammel og hersmt som din.
 Forvildet, som jeg var, jeg tænkte daarlig
 At bringe Fromhed, Reenhed i dit Hierte,
 Og Trostab. Odin! Maar var Loke troe?
 Men vel jeg hævnes; jeg har Brødre, Hakon!
 Og Frænder! bedre Kampens Mænd end Du.
 Ved Afa Odin, de stal tugte Dig!

Hakon (med opbragt kuske).

Du taber Veiret, Thora! Giv Dig Lid!
 (Han kalder. Karker kommer.)
 Hvis Du har endnu mere at sige, see,
 Det staer min Træl; fortal Du Resten ham!
 Det sommer sig Jarl Hakon ei at høre
 Paa matte Skældsord af en opbragt Drinde.
 (Han gaaer.)

Thora.

Hvad vil Du, frække Træl?

Karker.

Jeg? Skældes ud,

Det hørte Du jo nok, min Herre hød.

Thora (staer ham).

Før vorpne!

Karker.

Ædle Frue, tag Dig vare!

Du støder dine Hænder paa min Ryg.

Thora (sætter sig).

Ha, Thora! Du fornederer Dig. Hvor blev
 Din Høihed og din Stolthed? Træl, forlad mig!

Karker.

Det har min Husbond ei befalet mig.

Thora.

Gvad har han da befalet Dig?

Karker

At der

Skal melbes Eber, ædle Frue: Karmen
Staaer færdig, for at køre Jer til Rimol.

Thora.

Det var da den Besled, Du skulle bringe,
Hvortil din Herre selv ei havde Sid?

Godt, Karker! godt; han er vor fælleds Herre.

Jeg lyder ham og reiser usortøvet.

(Hun gaaer.)

Karker

(Salber paa de andre Tralle. De lemme).

Nu gif Fru Thora hjem, nu skal der flyttes.

Nu bærer Jer fornuftigt ad! Hun er
Ridt vred i Hovedet. Ifald I lade,
Som Noget gif itu, saa er det muligt,
At hun slaacer ogsaa Jer i Næf' og Mund.
Saa gif det mig; det kræsled mig i Sælen.
Hun har to delighbløde hvide Hænder;
Det kom mig for, som om hun havde trykt mig
I Næsen med en Silkepude.

Leif.

Ei!

Karker.

Hun vilde gierne blive længer, seer Du!
Det troet jeg noæ, men det gaaer aldrig an.
De Andre heller ei maae være Stedbørn.
Imorges gif en Flok af vore Tralle
Til Lunde, hente Gudrun, Bergthors Datter;
Hun træder ind igien i Thoras Plads.

Leif.

Alt nu en Ny?

Karker.

Alt nu? Man hører nok,
 At Du est ikke gammel her paa Glade,
 Thi ellers havde Du vist sagt: Først nu?
 To fulde Maaneder var Thora her;
 Det gaaer ei an, som selv Du kan begribe,
 Hvis det skal ordentlig gaae Landet rundt.

Leif.

Gaae Landet rundt?

Karker (bevisende).

Ja det maa være, seer Du!

Bor Jarl, som har saa mange Ting i Hov'det,
 Og som maa passe paa vos allesammen,
 Og som maa altid være, hvor det kniber,
 Og som maa passe paa vos allesammen,
 Og har saa mange Ting i Hov'det, seer Du!
 Ham kan man ei fortænke just deri,
 At han, som har saa mange Ting i Hov'det,
 Og som maa altid være, hvor det kniber,
 At han —

Leif.

Ja jeg forstaer Dig nok, for saavildt.

Karker.

Dekuden, sig Du mig, min gode Leif,
 Paa din Samvittighed, hvis Du var Jarl,
 Og funde giøre, hvad Du fandt for godt,
 Om ei Du gjorde, hvad for godt Du fandt?

Leif.

Jo, hvad jeg fandt for godt, men ikke hvad
 Jeg fandt for slet.

Karker.

Hælp Thor! for slet? for slet?

Man hører strax, at Du est nylig kommen,
 Og har ei hørt paa vise Herrers Tale.
 Thi ellers vidste Du, at sig en Mand,
 Der har saa mange, mange Ting i Hov'det,

Dg som maa vere stedse, hvor det kniber,
 Dg som maa passe paa vos alle sammen,
 At han —

Leif.

Ta, Rarker, jeg forstaer Dig nos.

Rarker

(fortvivlig over at blive afbrudt).

Saa lad mig høre da, hvad Du forstaer?

Leif.

Du mener, at en saadan Helt, som vaager
 Om Dagen over alle Vandets Mænd,
 Om Natten sove maa hos Vandets Dvinder.

Rarker.

Det giver jo naturlig sund Forstand.

(Te gaae.)

Einar Lambessielver er under forrige Oprin kommen ind, og har sat sig
 paa Stubben af et Tre i Baggrunden, for at giere sin Vue istant; i det
 Trælne gaar, reiser han sig, og seer hen til den modsatte Side.

Hvo stander hist paa Veien der? Ved Thor,
 Det er Jarl Hakon; det er Hakon Jarl,
 Som kommer op igien fra Skibene.
 Nu skal jeg spille ham et Puds! Man siger,
 At ingenting kan giere ham forfærdet.

(Han lagger an og svøber ud af Scenen.)

Ha, ha! der stiød jeg Bussen af hans Hjelm.

Hakon

(I sober i Harme mod Einar med oploftet Græb, griser ham i Brystet, og siger):
 Ha, kæbte Stimand! flur beklaend, siig frem:
 Hvad har man lovet Dig for Hakons Liv?

Einar (rolig).

Slet intet, Herre! Jeg behøver intet.

Jeg er ei heller Stimand, jeg er født
Af ødel Byrd; Du kiender mine Frænder.
Hakon.

Hvo est Du, Nibing, og hvo er din Slegt?
Einar.

Min Fader hedder Manddom, Herre Jarl!
I kiender ham, det er en gammel Knark,
Men rørig af sin Alder; Skægget tykt,
Og Armen stærk; han har alt længe boet
Vaa Norges Klipper.

Hakon.

Manddom, Nibing? Dø!

Einar (holder hans Arm fast).

Tak være Guderne, som gav mig Kraft,
At helde Hakons Arm tilbage! Det
Var ellers ude med mig.

Hakon.

Hvilken runken

Seidkone laante Dig sin Herenkraft,
At helde denne Kæmpearm?

Einar.

Ja rigtig!

Min Moder, Herre! hun har lært mig det.
Hun er en Her, som ganste ret Du siger;
Dug er hun ikke runken, hun er rød
Og hvid, som Melk og Blod; hun hedder Sundhed,
Og er, som Du, af gammel nordisk St.

Hakon.

Nu skal Du dø!

Einar.

Det er for tidligt, Herre!

Jeg er kun lidet over tyve Vintre.
Du kom til fort, min ødele Jarl, ifald
Du dræbte Norges bedste Ungersvende.

Hakon.

Ha, Nibing! vilde Du ei dræbe mig?

Einar.

Bed Odin og ved Norges Freia, nei.
Jeg vilde syde Busten af din Hielm,
Og intet andet.

Hakon.

Og til Skive for
Din Øvelse Du vælger Hakons Hoved?

Einar.

Hans Hielmbuss, gode Herre! blot hans Hielmbuss.
Det mored mig at giøre Hakon ræd;
Man sagde, det var svart at strække Dig,
Og derfor stið jeg Biæren af din Ram.
Det Saar kan heles snart, det kostet Dig,
Ifald det kommer høit, en Hanesvands.
Forresten, hvis Du holder i din Haand
En Sølverpenning, og jeg syder den
Ei bort, og giør Dig ingen Fingerstade,
Saa maa Du falde mig en Mareminde,
Ja hænge mig i første, bedste Tra.

Hakon.

Jeg troer Dig, Dreng! Dit Vie lyver ei.
Hjist henne sidder i den grønne Birke
En Plet i Barken, sort og liden; kan
Du træffe den, saa Pilen borer sig
I Pletten ind og sidder fast, saa vil
Jeg troe din Tale.

Einar (slater og syder).

Altsaa troer Du mig.

Hakon.

Du est en prægtig Skytte! Du skal være
Bestandig om mig; vel, jeg træffer Dig!
Her Stygtet gaaer i Landet om en Svend,
Der roses som den bedste Bueskytte,
Og jeg har stevnet ham hid til min Gaard;
Maar han nu kommer, skal han see, at vi
Har ogsaa Bueskytter her paa Glade.

Einar.

Lad ham kun komme! Jeg vil stude ned ham.
Hvad falder han sig?

Hakon.

Einar Lambezielver.

Einar.

Det hedder ogsaa jeg. Lad ham kun komme!
Jeg mærker, at jeg veier op mod ham
I alle Ting, em selv det er i Navnet.

Hakon.

Hvad? Du est Einar Lambezielver?

Einar.

Herre!

Den Ene. Bring mig flux nu til den Aanden,
Saa skal vi nappes om den første Rang.

Hakon.

Ei ei, Du overgivne ræsse Gut!

Saa est Du kommen nu til Halcons Hof?

(Lager ham under hagen.)

Hvor ung og stærk og smuk! Hvor overmodig!

Nu, slige Svende just jeg ensler mig.

Saa har Du Ryst at tiene Hakon Karl?

Einar.

Hvis jeg kan tiene Dig med eet og andet,
Da skal det glæde mig af ganste Hierte;
Men her er jo saa roligt nu i Mørzig,
Som i en gammel Kærrings Krog tag Øvnen.

Hakon.

Ei overalt saa roligt, som Du tanker;
Jeg bruger stærke, trohengivne Mænd.
Endnu i Dag med mine Skibe gaaer jeg,
At dække den sydvestre Kyst af Landet,
Imod en fremmed, maastree farlig Fiende.
Wil, Einar, Du gaae med og spænde Buen
Til Hakons Forsvar og din egen ære?

Einar.

Ja, Herre! gierne. Hielx mig Thor i Thrudvang,
Hvad har Du der en deilig Rue, Jarl!
Indlagt med Guld og Sølv; min, som Du seer,
Er kun af Ere og seige Bjornesener.

Hakon

(sager Ruen af sin Skulder, og ræller ham den).

Tag denne Rue, Einar! og beheld den
Til Pant paa Hakons Venstb!

Einar

(prover Strangens Etramhet).

Af! for veeg,

Før veeg er Jarlens Rue. Herre! tag den
Igien! Den er for tung, den er for slap;
Min egen her er meget bedre.

Hakon.

Ha,

Du stolte Svend! Foragter Du min Gave?

Einar.

Jarl Hakon eier Noget, som ei Einar
Foragted, blev det budt ham.

Hakon.-

Og hvad da?

Einar.

Du har en Datter, Jarl! en Rosenknup
Var ei saa deilig paa en Lillevand.
Dog derom kan vi altid siden tale.

- Hakon.

Saa troer Du —

Einar.

At jeg skal fortiene Berglioth.

Hakon.

Du sigter til et fiernt opklaet Maal.

Einar.

Saa bør det sig en dygtig Rueklytte;

Min Bill indhenter fierne Maal, det veed Du;
Men Dietz kielne Blif har ogsaa Pile.

Hakon.

Er Skytten stadt?

Einar.

Det skal han sige Dig,
Naar han har dræbt en Blok af dine Fiender.
Til Stranden, Herre!

Hakon.

Eft Du færdig alt?

Einar (saaer paa sit Køgger).

Jeg har mit Husgeraab paa Ryggen med mig.
Til Stranden, Herre! Hurtig!

Hakon.

Rasse Gut!

Jeg lader Dig, fast som Du var en Drinde.

Einar.

Det var det sidste, som jeg vilde være!

(De gaar.)

Bondestue.

Orm' slæber med sin Brud Gudrun øverst ved Brudebordet; Bergthor hos hende. Paa den anden Side Astrid med sin Hostemand Thorvald.

Glede Bonderfolk.

Bergthor.

Saa, lyttig Ørn! Lad Hornene gaae rundt!
Og sparet ikke Misden, god eg gammel.
Den Dag, jeg holdt mit Bryllup med Gundlsøde,
Da lagde selv jeg Lenden i min Kielder,
Og svor en Eed, at ei den fulde rores,
For jeg sik holdt min ældste Datters Bryllup.
Og hvad jeg svor, seer I, det har jeg holdt!
Ieg nyder Glæde paa min Gammelalder.

Er Pigen ikke snild, min gode Ven?
 Ni Maaneder hun yngre blev end Misden;
 Det vared ikke længer, seer Du vel,
 For min Gundlode skenkte mig en Datter.
 Jeg husster end, da forstegang jeg saae Dig,
 Da blev jeg vred, jeg nærvæd havde haadt Dig,
 Jeg skændte paa min Gundlsb i sin Seng,
 Og raabte: Dvinde! Hvad er det for Streger?
 Hvad skal jeg med de Døtre? Skaf mig Senner,
 Som jeg kan lare Baabenleeg og Herværk.
 Og dermed smed jeg Esen ned i Buggen.

Orm.

Men Ha'er, med Tiden sit Du Pigen klar.

Bergthor.

Da hun blev sterre, veed jeg et, — hun krof
 Omkring mig, vimfed om, og naar de Gionter
 Vlier henved semten, sexten, sytten Aar,
 Saa maa man holde af dem, em man vil,
 Og om man ikke vil; man nødes til det.

Orm.

Ha, Gubben er i Asten ganske lystig.
 Nu Thorvald! lad dog Hornet atter fyldes!
 Det bliver ikke drukket ret i Lauget.

Thorvald.

Ei drukket Orm? Min Gut! hvor vil Du hen?
 Det er fast gaaet mig som Konning Fielnir,
 Det drukned i et Misdkar.

Bergthor.

Stille, Børn!

Hvad er det for en Barn derudensfor?

Thorvald.

Fleer Venner, flere Giester til dit Bryllup!

Stein og en Blok bevebnede Treelle træde ind.

Thorvald.

Hvad vil I Svende? Hvad er Evers Grind?

Stein.

Vi er Jarl Hakons Trælle, vi er sendt
At melde Herrebud.

Orm.

Har Jarlen faaet
Et Nys alt om, vi er forsamlet her,
Og nytter denne Sammenkomst? saa tal
Kun frit! Vi stande rede til at høre.

Stein.

At J saa talrigt var forsamlet her,
Det just formoded' Jarlen ei, støndt vel
Han vidste, her blev feiret Bryllupsgilde.

Orm.

Hvad er da Eders Mæind? Slig det frem!

Stein.

Nu fort og godt, vor Jarl har sendt os hid,
At hilse Dig med Venlighed, Orms Lyrgia!
Han kiender Dig, han veed, Du est en Mand,
Som er sin Overherre lydig, tro.
Vor Jarl har seet din Brud, hun har opflammet
Hans Siel, ei leve kan han uden hende.
Han har en Tidlang kæmpet mod sin Attraa;
Men Tanken, at en Undersaat besidder
Hvad han forgæves smægter, sukker for,
Er ham utealelig. Han haaber derfor,
Du tilfredsstille vil hans Hiertes Længsel,
Og afstaae ham din Fæstemis.

Bergthor (reiser sig).

Hvordan?

Orm.

I komme for at røve mig min Brud?

Stein.

Ei for at røve, hvis Du, hvorom Jarlen
Ei vivler, slipper hende med det Gode.
En feie Tid Du bare vente skal,

Saa sender venligt Gudrun han tilbage,
Ledsaget af Foræringer og Guld.

Orm.

Dg sligt et Ord, forvorpne Træl! Du voer?
Dg slig en Forbring, sligt et Tilbud tor
Jarl Hakon gøre frie og stolte Normænd?

Stein.

Heel mangen Brudgom, stolt og fri som Du,
Har anseet Jarlens Tilbud for en Lykke.
Vi haabed her at træsse Dig alene,
Med nogle faa særdeles gode Venner.
At dette Budstab kommer noget brat,
Har twende Grunde: først har Jarlen alt
Sit Stib besteget og er reist fra Glade;
Desuden haster, Orm, Du med dit Bryllup;
Det driver Jarlen, som Du kan begribe.
Derfor han har udtrykkelig befalet
At vi skal bringe Gudrun til hans Gaard,
Dg vogte hende, til han kommer hjem.
Bedømme Jarlens Daad — hvo voer sligt?
Dertil formaster ingen sig af os.
Han er oplyset over Alles Dadel.

(Almindeligt Bulder.)

Bergthor.

Det gaaer forvidt. Afted! Afted paa Stand,
Forvorpne Trælle!

Thorvald (griber et Drillehorn).

Hilser Eders Jarl,

Og siger: Thorvald drukket har hans Gravol.

Flera Stemmer.

Vort, Hakons Trælle! Vort!

Stein (til de andre Trælle).

Til Vaaben, Svende!

Thorvald.

I vove tor Jer Afmagt at forsøge?

Alle.

Glaer dem ihiel!

Bergthor.

Her har jeg smeddet mig
En Drehammer af det hedste Jern,
Dg hvor den rammer, styrte fire Trælle.

Stein.

Mod, Svende! Mod!

Bønderne.

Ned med den Øglestegt.

(Astrid. Efter negen Modstand flygte Hakens Trælle, Mændene forsøge dem.
Gudrun, som er salben i Afmagt, omringes af de fersmålede Kvinder, som
søge at bringe hende til sig selv igjen.)

Astrid.

Min Gestre! elste Gudrun! kom til Live!

De flygted alt. Her er set ingen mere.

Seer Du igennem vinduet hvor de fly?

(Mændene kommer tilbage. Orm, som bliver sin Bruds tilstand vær, laster
sig over hendes hoder.)

Orm.

Skaf Livet i min Brud! Hvi staar I der,

Dg flynke, Kvinder? Hvor er Eders Kunst?

Skaf mig min Brud igien!

Thorvald.

Nu ved Hærfader

Paa Hvidstials, her oploftet jeg mit Sværd,

Med Trælleblod besudlet — ha, med Blodet

Af Hakons Venner. Jeg undsiger ham!

Bed Odin, Vil og Bee! ved alt hvad helligt!

Jeg er ei rolig, før jeg klande kan

Hans Blod med Trællenes, og kraftigt hævne

Den Skændsel, som han tillænt har min Broder.

Bergthor.

Og stondt jeg alt er gammel, rynket, stav,

Jeg sværger dog paa Hanrens rebe Næb,

At hart jeg hævner sig Forsmædelse.

Han vilde have sig en Krone hamret!

Ha, vi skal hamre ham! Jeg er den Uldste
Blandt Eder Brodre! jeg er Pigens Fader!
 See der: der ligger hun, den stakkels Mo,
En falmet Blomst i hendes Beilers Arm.
Forsamler Eder om mig, Bondemand!
Og sværger paa min store tunge Hammer,
Hakon den Ondes Falb.

Orm.

Gudrun! min Mo!

Du aabner Diet?

Alle Bønderne (paa hammeren).

Hakon Jarl skal dce!

Tredie Handling.

Den Moster.

Jostein. Carls hoved. Grib.

Grib.

Ja, som jeg siger Eder, siere Herrer!
Jarl Hakon er alt landet her paa Moster;
Han ligger med sin Skibsflok under Øe,
I Fiorden, paa den anden Kant, bag Skoven.

Carls hoved.

Og har ei Olaf mødt, da ud han seiled
At hente sine Skibe snelt i Havn?
Besynderligt! thi om et Dieblif
Kan vi dog vents Kongen her tilbage.

Grib.

Jarl Hakons Klægt og Natten var ham gunstig.

Jostein.

Saa staer den norske Drot vel færdig alt,
At hilse Kongen gramt, saafremt han prøver
At gaae i Land? En stor og værdig Holm
Før denne store Evekamp.

Grib.

Olaf har man

Bekomt en Hilsen; men til denne Kamp

Behøves ingen stor og herlig Øe;
 En aaben Blads var plat ubrugelig,
 Vi trænge til en mørk og skummel Skov —
 Og den har vi jo her til begge Sider.

Carls hoved.

Forskar Dig tydeligt! Hvad mener Du?

Grib.

En hellig Styrelse fra Guderne
 Forvandlet har min Herres Løgn til Sandhed;
 Men denne Sandhed har naturligvis
 Igjen forandret hans og Jarlens Forsæt.

Jostein.

Forvovne Træl! hvor vover Du at tale
 Til os i dette Sprog?

Grib.

Det samme Sprog

Jeg haaber, I vil føre, naar I kiende
 Den rette Sammenhæng.

Carls hoved.

Tal uforblommet!

Grib.

Saa vider: Neppe var Jarl Hakon kommen
 Fra Glade, før en hurtig Fisterbaad
 Indhented ham, da seent han maatte krydse
 Ved Ærne. Den bragte ham det Budslab,
 At der var stæt en Sammensværgelse
 Blandt Trondhjemis Bønder, for en Wiges Skyld,
 Som, efter Skit, han kaared til sin Frille.
 Af Velden, hvormed Breden udbrød, faaes,
 At Gnisten ulmed havde længst i Asten.
 Hvad var at gøre nu? I veed, at Jarlen
 Beslutter hurtigt; da han havde grundet
 En lidet Stund, sandt han det mere vigtigt,
 At drage mod en vældig fiendelig Drot,
 End mod en Bondersløk. Han meente, Seiren
 Forøge fulde brat hans Krigerhæder,

Og strække Bonderne. Men da han kom
 Paa Dybet ud og sendte Speidere,
 Da hørte han — og til sin store Sorg,
 At Olafs Glaade var langt mere stor,
 End Rygter havde nevnet ham paa Glade.
 Hvad var at gjøre nu? Han søgte Moster;
 Her fandt han Thorer strax, sin høire Haand.
 Fortvile, veed man, er ei Jarlens Sag;
 Hvis Etet ei lykkes, maa det Andet prøves.
 Det Forstag, som min ødle Herre gjorde,
 Blev samtykt: „Nøden twinger mig! det er
 De høie Guders Sag!“ Saa var hans Ord.
 Men sikkert ogsaa for sin egen Skyld,
 Han ønskte den ubudne Giest fra Halsen.
 Jarl Hakon var i Nød; blev det bekjendt,
 Som Sagen stod, at Thygwason var landet,
 Saa vilde Rierlighed til Kongestammen,
 Og Hab mod Jarlen, begge snelt foreent,
 Ham gjøre Faren endnu mere farlig.
 Hvad skete da? Han taug; lod sine Mænd
 Glaae deres Teltet her; de fiende lidt
 Til Sagen fun; thi han har bilst dem ind
 Det er en Røver, som han frydser efter.

Jostein.

Og hvad er hans Beslutning?

Grib.

Jeg har tibt

I mangen sovnlos Nat, med Graab i Diet,
 Adspurgt de høje Guder, paa mit Straa,
 Hvi dog de havde sat mit frikle Liv
 I den foragtelige Trællestand?
 Tak være de alvise, rige Guder!
 Thi uden Dette, var først Thorers Forset
 For seent opdaget; uden Dette svam
 Alt Olaf i sit ødle Kongeblod.

Jostein.

Ørind længer vor Forventning ei, men tal!

Grib.

Jeg hørte det; jeg var tilfæde ved det.
 Jeg er hans Træl; en ussel, ringe Træl,
 Han følger ubemærket med, som Slæbet
 I Herrens Skarlagssind; hvad bølges ham?
 I denne Skov da, for at være fort,
 Skal Olaf løkkes hen af Thorer Klæk,
 Huldt under Venstabs Skin — og myrdes der.
 Jarl Hakon venter i en Bondehytte
 Paa Thorers Ankomst med det blege Hoved.
 Saa gaaer han op i Fæstland. Rogaland
 Er huldt og tro, der samler han en Hær,
 Og splitter Irerne, saafremt de vove
 Paa Land at hævne deres Konges Død.

Jostein.

Det har Du hørt?

Grib.

Ia, ved den fromme Baldur,
 Saasandt jeg er uskyldig, brødefrit.

Jostein.

Og dertil skulle vi hani række Haand?

Carlshoved.

Og vi har hulpet til en saadan Daad?

Jostein.

Ha, Grib! Jeg flammer mig, jeg rødmer for Dig.

Grib.

Det har slet ingen Ting at sige, Herre!
 Naar først man kommen er saavigt, at rigtigt
 Man flammer sig, saa har man meer ei nødig
 At flamme sig. Hvo havde vel formodet
 En saadan Handling af en saadan Helt?
 Jarl Hakons Ære lyne som en Guds,
 Og byde blot med deres Blik; de bø —
 I løb! Hvor stort at være Hakons Kæmper,

At have den Bevidsthed i sin Varm:
Vi hialp den store Helt paa Kongestolen.
Det drev Jer! Ikke sandt?

Jostein.

Nedstødes skal han!

Carls hoved.

Saa vist, Kong Olaf er en ædel Helt,
Dg Astrids Søn: Jarl Hakon, Du skal blegne!

Grib.

Nu, Grunden, den er god, det kan jeg mærke.
Men stille! Skibet nærmer sig alt Stranden.
Hjæl lander Kongen. Seer I Snekken alt?
Hvad nu skal skee, maa snarlig skee; saasnart?
I træffer Olaf ene — siger Alt!
Min Husbond er i Skoven med Jarl Hakon;
Naar Olaf skynder sig med sine Kæmper,
Da fanger han i Buret begge let.
I hvordan end det gaaer, er Magten Olafs.
Maaskee skal Noget alt da være skeet.
Men stille! Hører I de flønne Toner
Fra Skibet? Hører I den fromme Sang?
Af hvor det lyder deiligt over Vandet!
Farvel, nu maa jeg ile til min Husbond
I Skoven. Glenumer ei, hvad I har lovt!

(Han gaaer.)

Jostein.

Nei sikkert ei.

Carls hoved.

Nu standser Skibet. See

Nu stiger Kongen ud med sine Mænd
Og Munkene. — Seer Du? Man rækker ham
Det røde Banner med det hvide Kors.

Jostein.

Den røde Grund betyder Hæltmodet,
Det hvile Christendommens Fred og Uskyld.
De nærme sig. Kom, lad os gaae tilside!

(De gaaer.)

Kong Olaf træder frem med det store Banner i sin Haand, fulgt af sine
Mænd og Munkene. De sidste syngende Chor:

*Caeli Deus sanctissime!
Qui lucidas mundi plagas
Candore pingis igneo,
Augens decoro lumine;*

*Infunde nunc, Piissime!
Donum perenni gratiae;
Fraudis novae ne casibus
Nos error alterat velus.*

*Expelle noctem cordium!
Absterge sordes mentium!
Resolve culpæ vinculum!
Everte moles criminum!*

*O tu, sole serenior,
Et balsamo svavior,
Veni, veni Rex optime!
Pater immensæ gloriae*)!*

Olaf

(hører sit Banner, og støter det fast ned i Jerben).
Her planter jeg det christne Banner dybt
I Norges Grund. Igennem Fjeldets Stene
Det, som et Ere, skal styrke stærkt sin Rob,

*) Ved Opferelsen bruges følgende danske Vers:

*Gorsges stal den dunkle Nat,
O Himmel! af din Straale brat.
Den sidste sorte Dæmringsfly
Med Lorden fra din Rue flye.*

*Opvarmes stal det folke Rorb,
O Almagt! af dit Kraftens Ord.
Din Helt Du stærke Magtens Sverd,
Han fulde Mørkeis Trolldemhær!*

Og det skal blomstre frem og bære Frugter,
 Ja syvfold qvægnde livsaliig Frugt!
 Med Kængsels, med Bodfærdighedens Laarer
 Dets Rødder vandes skal; og fromme Suk
 Skal komme helgende, som lune vind,
 At modne Saften i det fulde Bæger.
 Som Huglesang skal Menighedens Røst
 Til himlen quiddre, fra den høie Hvelving,
 Og, som en gammel hundredaarig Stceneeg;
 Skal Træet bøde sine stærke Grence
 Hen over Fædrelandet. I dets Ly
 Skal Vensteb, Kærlighed og Fromhed boe,
 Og stirre, fra den moderlige Stamme,
 Med andagtfulde Blik i Aftensøden.
 Og i dets hellige, dets rene Bark
 Skal Norges Konger siære deres Navne.
 Ustyldighedens Blomster, trindtomring,
 Skal holde Vagt, som himlens Englehorn,
 Og støde Nattens Spøgelser tilbage.
 Forfærdet bort fra Christendommens Træ
 Skal Odin, med sit ene Trolddomsøje,
 Flye bort til Ørknerne, til nøgne Field,
 Og prøve der vanniægtige Forseg
 Paa at erhverve sig den takte Magt.
 Der skal han hyle, som en saaret Ulv;
 Men Træets Blade skal som Englevinger
 Vortviske Troldens græsselige Glum;
 At ei de strække Landets fromme Son,
 Der tillidsfuld trægt under Lovet blunder.

Choret.

Amen!

Olaf.

Tak, at I fromt bekræfte mine Øster,
 I gode Bredre! Tak! O mindes I,
 Da Stibet nys drog Den Stord forbi?
 Der Hakon Athelstein, min Formand sad,

Da han blev faldet fra sit Giestebud
 Til Slaget, hvor han døde Hæltedød.
 O Hakon, ædle Hakon! fromme Hakon!
 Athelsteins Fostre! Gode blide Frænde!
 Du visned, som en aldfortidlig Blomst
 I Mattefrosten, og din fromme Rod
 Var ikke mægtig nok, at trænge sig
 I Nordens stolthaarbnakket Folde Field;
 Men Du har lagt den første Spire ned,
 Velsignet være Du derfor i Himlen!
 Der est Du siskerlig; fligndt ei Du mægted
 At kæmpe mod Vilfarelsen. De twang Dig,
 At smage Hestelever; twang din Læbe
 Der vilde klæbe sig til Bagtens Kalk,
 At røre deres Offerbollers Mand.
 Da var ei Tiden kommen, ædle Hakon!
 Nu smiler Du fra Himlen ned til Olaf,
 Som træder fæk i dine fromme Spor.

Choret.

Amen!

Olaf.

Tak, Brødre! Tak! Og vender atter nu
 Tilbage, styrker Eder efter Reisen!
 Thi vore Baadkænd har alt teltet Skibet,
 Og I har viet Landet ind med Sang.
 Nu fromme Brødre, gaaer med Himlens Fred!
(Choret gaaer, Olaf bliver tilbage med sine Kamper.)

Carls hoved og Jostein komme.

Olaf.

Nu, mine gode Frænder, snilde Brødre!
 Vil I vel staae mig bi, som øgte Venner?

Jostein.

Herr Konge!

Carls hoved.

Kronning Olaf!

Olaf.

Nu hvad er der?

Jostein (Inster).

Tag vore Hoveder!

Carls hoved (Higesaa).

Ja tag dem, Herre!

Olaf.

Hvad vil det underlige Tilbud sige?

Jostein.

Vi har bedraget Dig!

Carls hoved.

Bedraget Dig!

Olaf.

Umuligt! Hvad? Bedraget mig? Hvordan?

Var alting Paafund? Har I lokket mig

I Jarlens Snare?

Carls hoved.

Spar din Frygt, min Herre!

Olaf.

Ieg frigter ei for Helved, endnu mindre

For Hakon Jarl. Stat op! hvortil den Knælen?

Kast Ier i Knæ for Gud, hvis I har syndet,

Og stielver for Stetsærdighedens Arm.

Carls hoved.

Min ædle Herre! Thorer Klake løt,

Men alt hvad han fortalte Dig var Sandhed.

Jostein.

Thi Hakons Tyranni har nylig gjort

Til Sandhed, hvad kun digtedes for Dig.

Olaf.

Saa Landet er i Øvrør?

Carls hoved.

Herre, ja!

Olaf.

Og Hakon?

Jostein.

Herr.

Olaaf.

Herr?

Carls hoved.

Med en ringe Magt;

Ei nær saa kraftig som din egen, Herre!

Olaaf.

Hvad vil han da?

Jostein.

Med Kunsthed prøve, hvad

Han havde haabet offentlig at kunne.

Thorer er en Førreder; han skal lokke

Dig hen i Skoven mellem mørke Graner,

Og give Dig dit Vanesaar.

Olaaf.

Er Hakon

I Skoven? Kommer Thorer der alene?

Hvor stor er Jarlens Magt?

Jostein.

Ei stor som din.

Altting skal ske med allerstørste Stilhed;

Thi Hakon frygter næsten meer, Kong Olaaf!

Før egne Kæmper, end for dine Helte.

De Norske maae ei vide, Du est her;

Det vilde bringe Saaret til at buldne.

Hakon sig skuler i en Bondehytte;

I Skoven høst Du træffer Thorer Klake;

Og for at være sikker i din Sag,

Lad alle dine Kæmper følge Dig!

Saa har Du Styrke nok mod Hakons Styrke.

Olaaf.

Hvordan forstaar jeg sig forklommet Sag?

Og hvad forvisser mig derom, at nu

I tale Sandhed, I som nylig har
Tilstaet mig et stigt Forræderi?

Jostein.

Just at vi har tilstaet det, beviser,
At vi har ingen Deel i denne Daad.
Jarl Hakon havde Lyft at kæmpe med Dig,
Han bad os følge Thorer Klake hid,
For at op holde Dig, til selv han kom.
At føge Kamp og Strid, er nordist Sæd.
Han var vor Herre; Snilhed og Bedrag
Forstod at lokke lidelig vor Ungdom.
Du er vor Slegt; men fun vi saae i Dig
Den store Hakons Moligheds Forstyrret;
Vi gif. Nu har sig Sagen midlertid
Forandret, og med den Jarl Hakons Forsæt.
Saasnart vi vidste det, sik Du det vide.
Med Læshed havde vi Dig let fornaadt.
Vort Paafund her, vor Tildid til en Niding
Fertigner Straf; jeg hød Dig nys mit Hoved —
Det kan Du tage, men mistænk mig ei!

Olaf.

Hvad skal jeg med dit Hoved, rasse Svend?
Behold det selv! Du har det nobigt; mig
Det vilde lidt fun nytte.

Carls hoved.

Ædle Konge!

Jostein.

Saa tro mig paa mit Ord, og folg mig flur;
Hvis ei, drag bort igien paa dine Snekkere. —
Men sniger sig ei Thorer hist med Grib,
Immellem Traerne?

Olaf.

Jeg øiner fiernt
Den anden Blok af mine Mænd. De lande.

Demi vil jeg underrette først, de stal
Ommeinge Stranden; om en lidet Stund
Er Hakon fangen med sin hele Svart.

(All sine Mand :)

Med dragne Sværd mig følger giennem Skeven!
Dg gør Jer rede til en Vossehagt!

(De gaae.)

Thorer Klake og Grib komme hurtigt ind fra den anben Kant; den
Første med en Kurv og en Daggett i Haand.

Thorer.

Der gif han. See! der gif han ned sin Flok,
At hvølle sig i Norges Sommergræs.
Stands, Olaf! synnd Dig ei saa sterk! Den kommer,
Den lange Hvile, før Du venter den.
Nu Grib, forstaaer Du vel hvad jeg har sagt?

Grib.

Hvert Ord, min ædle Herre! saare vel.

Thorer.

Du løber til og støder Daggerten
I Bryret paa ham, mens han sidder hos mig.
Grib.

Bel, siære Herre!

Thorer.

Maar han saa er død,
Afhugger Du hans Hoved, lægger det
I denne Kurv og følger mig i Haft
Til Hytten, hvor Jarl Hakon venter os.
Saa giver han Dig Frihed Grib, og binder
En Glavind ved din Lænd.

Grib.

Bel, gode Herre!

Thorer.

Begrub den ære, som Du nyder, Grib!
Tenk Dig, Du vorder Olafs Banemand;
Han, som vil skytte Guderne fra Valhal,
Ham bræber Du! Om nogle hundred Aar

I gamle Sagn man finde vil dit Navn,
Og lese: denne Daad har Grib fuldbragt!

Grib.

Jeg længes inderligt, min snilde Herre!
Alt længe har jeg ønsket mig en Daad,
Som kunde hæve mig fra Trælestanden.

Thorer.

Det veed jeg; og den faaer Du nu, min Grib!
Kom, seer Du denne stønne, skegne Daggert?
Saa glintende som Mattens lys paa Vand.
Seer Du, hvor den er spids, hvor den er skarp?

Grib.

En herlig Kniv!

Thorer.

Det er ei nok med det;
Du seer kun halvt dens gode Egenstaber;
Thi — mærker Du i Staalet denne Rende,
Der løber ned mod Odden?

Grib.

Ja, min Herre!

Thorer (smiler umst).

Saa lidten som den er, er den dog Venen
Til Helheim, Grib!

(Seer sig om.)

Hør er dog Ingen?

Grib.

Nei!

Glettingen. Det var kun en fulsten Ravn,
Som streg paa Fjeldet hist.

Thorer.

Den striger efter

Sit Bytte, Grib! Thi seer Du denne Rende,
Som løber ned fra Hjellet? — Seer Du Hjellet
Er huult, — og denne Fjeder — Du forstaar mig?

Grib.

Nei, Herre!

Thorer.

Det er sandt; saa stønne Sager,
 Saal kunstige, dem kender man kun lidt til
 Her i det plumpe Nord. I Welsland har
 Jeg paa min Reise kiget mig denne Dolk;
 Jeg tenkte nemlig, som det er i Sandhed:
 Hvo veed, hvortil vel den kan bruges?

Grib.

Rigtig!

Thorer.

Altsaa, min Grib, har Du ei øste feest
 En saaret Kæmpe, som med sanit sit Saar
 Er kommen sig igien og vorden kært?

Grib.

Heel øste, Herre!

Thorer.

Men naar Daggertstødet
 Skal være vist og sikret, seer Du selv,
 Hvor lidt man stole kan paa Armens Kraft.

Grib.

Jeg veed dog ei, — naar Armen lun er stærk.

Thorer.

Hvad stærk? Hvad er da menneskelig Styrke?
 Men seer Du: denne Dolk er fyldt i Hialtet
 Med en fortæflig kostbar Saft, som flyder
 I Saaret slur, som blander sig med Blodet,
 Og leverer det.

Grib.

Ha, nu forstaaer jeg — Gift!

Thorer.

Raab ei saa høit! Det har Du Dolken, Grib!
 Ber Dig forsigtigt og fornuftigt ad!
 Du est ei vant at bruge Vaaben.

Grib (vugger den i haanten).

Herre!

Jeg faaer en følsom Lyst. Veed I hvortil?

Thorer.

Nei, Grib! Dit Øie flammer. Nu hvortil?

Grib.

At støde den i Eders eget Bryst.

Thorer.

Grib, est Du rafende?

Grib.

Stat fille, Herre!

I kan jo nok begribe, det var Spøg.

Thorer.

Men saadant Spøg!

Grib.

I mener, for en Spøg
Var det for grovt?

Thorer.

Ja, Grib! det var for grovt,
Og Lid har vi nu ikke til at spøge.

Grib.

Saa vil vi strax da giøre det til Alvor.

Du striger attet, Navn? Kom! Tag dit Dytte!
(Kan seer ham Daggeren i Brystet.)

Thorer (kører).

Trolsse! Du har giennembort mit Herte.

Grib.

Det er ei sandt. Hvad falder Du dit Herte?

Den kolde Kjedklump i den venstre Side

Gi'er Du dog ikke dette Hædersnavn?

Den aldrig følte, hvordan skulde den

Da føle dette Styd? Unuligt, Thorer!

Thorer.

Forræder!

Grib.

Du har nævnt dit eget Navn.

Thorer.

Ha, det er sandt!

(doer.)

Grib.

Det fulde Du betænkt
 En Rende før. Nu er det alt for fulde.
(Betragter ham.)
 Der ligger han og svømmer i sit Blod.
 Hvor er nu dine Rænker og din Snildhed?
 Kan Du ei finde paa et vittigt Indfald,
 At stille Blodet med? Enfoldig taus,
 Med Næsen op i Veiret, ligger han;
 Og ei hans hele Livs Forslagenhed
 Formaaer at hindre Venen ham til Nasstrond.

Olaf. Carlsbøved. Tostein. Folge.

Olaf

(til Grib, med dræget Sværd).

Hvor er din Herre, Træl?

Grib (veger raa Liget).

Der ligger han.

Olaf.

Hvad? Thorer Klake svømmer i sit Blod?

Grib.

Han seiler ned af Elivagas Bølger
 Til Helheim.

Olaf.

Hvo har dræbt ham?

Grib.

Høie Renge!

Han selv har dræbt sig med sit Ridingsværk.

Olaf.

Forkynd!

Grib.

Han vilde overtale mig
 At stede denne Daggert i dit Bryst;
 Thor veed hvorsor, han har formodentlig
 Dog havt en Afsky, for at myrde Dig
 Med egne Hænder.

Olaf.

Nu? Og hvad saa meer?

Grib.

Jeg Dolken sit, forsynet vel med Gift;
 Jeg skulde støde den i Trygvason,
 Men jeg tog feil og stødte den i Thorer.
 Nu ligger han halsstarrig der paa Jorden,
 Og taler ei et Ord. For leb hans Tunge,
 Med samt det lille sledste røde Øie,
 Ustadigt stottende, snart høft, snart her,
 Kun albrig roligt, kækt. Nu seer det roligt;
 Men dumt og døsigt, som igjennem Horn.
 Af Herre! neppe kan I troe, hvor hurtigt
 Min Husbond har omfistet sin Natur.

Olaf.

Du ædle Træl!

Grib.

Hvis Thorer kunde tale,
 Da skulde han bekræfte Jer mit Ord:
 Han loved mig at vorde Hakons Mand,
 Fra Trældom fri at føre Stang og Skjold,
 At driske Mjød paa Bænk i Kongehallen,
 Hvis jeg udførte vel min Dont; men Herre,
 Det tyktes mig, som det var alt for dyrt,
 At kise Hakons Mjød med Olafs Blod.

Olaf.

Hugprude Svend! Og vil Du heller da
 Vel kalbes Olafs Mand? Og vil Du trofast
 Bestandig stribe for ham, som din Drot,
 Og sidde, til et Mærke paa hans Vensteb,
 I blandt hans bedste Kæmper?

Grib (sort).

Af, nu smelter
 Min Stolthed I med Vennesalighed.
 Slight hydes mig? Gaa er da Timen kommen,

At jeg skal bryde mine Trællebaand?
O jeg maa græde som et Barn. Tilgiv!

Olaf.

Dig var jo lovet Frihed af din Jarl.

Grib.

Af, hvilken Frihed! hvilken Frihed, Herre?
Jeg skulle kose Kroppens usle Frihed,
For Gjælens; skulle miste Trællenavnnet,
For virkelig at vorde til en Træl.

Olaf.

Du christne Hedning, kom! ræk mig din Haand!
Hvad hedder Du?

Grib.

Grib var mit Trællenavn.

Olaf.

Saa kald Dig Grif, og lad en vældig Grif
Med sterke Farver male paa dit Skjold,
Som slaaer en Edderslange ned til Jorden.

Grif.

Ha, jeg forstaer Jer fuldvel: Edderslangen
Er Thorer Klake. Odin! det var præktigt!
Ha, Olaf! Du besønner kongeligt.

Olaf.

Kald Odin ei! vanmægtig er hans Magt,
Du seer hans Aand i hans Tilbedere.
Hvor er nu Håkon?

Grif.

Hist i Skoven, Herre!

Skiult i en Bondehytte med sin Træl;
Der venter han paa Thorer med Tert Hoved.
Men jeg vil hugge Thorers Hoved af,
Og lægge det i Kurven, Herre Konge!
Saa bringer Du Jarl Håkon Thorers Hoved,
Istedet for, han skulle bringe dit.

Olaf.

Nei, Grif! Nei! bød er bød. Gaaer, mine Mænd.
Dg jorber Thorer Klakes døde Legem.

Grif.

Bag Nælterne ved Grøften!

Olaf.

Jorder ham

Bed Hyldebussen hif! at den kan frøse
Sit hvide førgelige Blomster ned
Paa Graven. — Grif! et maa Du være grum,
Et høde maa Du efter Døden.

Grif.

Herre!

Sig mig kun, hvad der sommer sig og hør sig,
Saa skal Du see, at jeg skal bedre mig.

Olaf.

Følg mig i Stilhed nu til Hakon Jarl!

Grif.

Saa maae vi denne Bei, min ædle Konge!

(De gaae.)

Et affides Sted i Skoven ved en Bondehytte.

Hakon Jarl. Karker.

Hakon.

Har Du fulbragt dit Wrind, som jeg bød?

Karker.

Ta, Herre Jarl! Jeg sagde dem paa Skibet,
At Du var gangen op i Wirkelunden,
At trække Veiret bag de kiple Grene,
Hordi det var for hødt paa salten Sø
I Middagsstunden; hvilket kommer af,
At Solen stinner ned med Glands paa Vandet,
Og saa fra Vandet atter op igien.
Saa man har ondt at gjøre; thi paa Søen

Er altid tvende Sole; det vil sige
 Kun een paa Himmelten, men een paa Seen.
 Paa Landet er man xlaget kun af een;
 Og dersor var Du gaaet op i Land.

Hakon.

Dg at jeg vilde holde Maaltid her,
 Det sagde Du vel ogsaa?

Karker.

Herre Jarl!

Det kan I sagteus tænke. Maar forglemmer
 Jeg Maden og hvad der vedkommer Maden?
 Det er det Allerbedste her i Verden;
 Skøndt rigtignok man, paa den anden Side,
 Vel kan indvende mig, at ogsaa Driften
 Kan ha'e sin store Nytte. Det forstaer sig!
 Jeg sagde: Jarlen øder hist sin Daure.
 Paa Vandet svulper Skibet op og ned,
 Saa saaer han Maden i den gale Hals.
 Hvad kan det hælpe?

Hakon.

Net, min Karker! Net!

Du est en vittig Gut. Gaa nu og hælp
 Risping at syde. Lad mig ene, Karker!
 Maar Thorer kommer, ellsr Thorens Svend,
 Da beed dem frit kun træde slur herind.

Karker.

Godt, Herre Jarl! det Alt skal efterkommes.

(Gæer.)

Hakon.

Gid jeg kun havde flere slike Svende,
 Saa var jeg sikker, hvor jeg gif og stod.
 En Hund er ikke nær saa stærk og tro,
 Og dertil kommer dog, at han kan tale.
 Et Redskab og et Vaaben! uundværligt;
 Jeg hætted ham ei for det bedste Sværd.

(Sætter sig.)

De Andre med de starpe Blif og med
 Den floge Tale kan man ikke troe.
Skjænt Thorer — Thorer! har Du hilset Olaf?
 Har Du alt sendt ham bort til sine Guder
 I Lusten hif?

(Støtter sit hoved til haanden og grunder.)

Det var ei min Beslutning;
 Den kom fra Thorer. Thorer maa forsvare
 Sin Daad for Odin. — Odin vil ei vredes.
 Ha! skulde denne Vanvid ei forhindres,
 Som truer med at styrte Guderne
 Fra deres gamle Stole? Olaf vil
 Gi blot tiltrane sig min Kongemagt,
 Men endnu meer: Valsaudurs. Lad ham falde!
 Thi brat maa Stormen standses i sin Gang.
 Det er den høie Tid, den høie Tid!
 I graane, mine Haar! men hvide Løkker!
 I snart skal vorde gule, giver Tid!
 De stielnisse Mør spottet mig tilforn,
 Fordt mit Haar var sort og ikke gult;
 Giv Tid, I Vern! gult, guldgult skal det vorde,
 Det skal forghyldes af den gyldne Ring. —
 Hvo kommer der? Ha, sikkert Thorer Klake.
 Han loved mig at bringe Olafs Hoved! —
 Mit Blif sig vægrer ved at stue bid.

(Han bliver sidende i den forrige Stilling.)

Olaf Trygvason traber ind, hyllet i en graa Kappe, med en sild Hat
 paa Hovedet.

Hakon (uden at vendte sig).

Min holde Thorer Klake, kommer Du?
 Et alting lykkes og bringer Du,
 Hvad Du har lovet? — Svar mig, Thorer Klake!

Olaf.

Alting er gaaet, som det burde, Herre!
 Men undskyld Thorer, at han selv ei kommer,
 Og bringer Eder Konning Olafs Hoved.

At jeg skal bryde mine Trællebaand?
O jeg maa græde som et Barn. Tilgiv!

Olaf.

Dig var jo lovet Frihed af din Jarl.

Grib.

At, hvilken Frihed! hvilken Frihed, Herre?
Jeg skulle kose Kroppens usle Frihed,
For Sialens; skulle miste Trællenavnet,
For virkelig at vorde til en Træl.

Olaf.

Du christne Hedning, kom! ræk mig din
Hvad hedder Du?

Grib.

Grib var mit Trællena-

Olaf.

Saa kald Dig Grif, og laa en vældig
Med stærke Farver male paa dit Skjold,
Som slaaer en Wedderslange ned til Jord.

Grif.

Ha, jeg forstaaer Jer fulbvel: Wedderslar
Er Thorer Klake. Odin! det var prægtigt.
Ha, Olaf! Du belønner kongeligt.

Olaf.

Kald Odin ei! vanmægtig er hans Magt.
Du seer hans Aund i hans Tilbedere.
Hvor er nu Håkon?

Grif.

Hist i Skeven, Herr!
Skult i en Bondebhytte med sin Træl;
Der venter han paa Thorer med Jert He.
Men jeg vil hugge Thorers Hoved af,
Og lægge det i Kurven, Herre Konge!
Saa bringer Du Jarl Håkon Thorers H
Istedet for, han skulle bringe dit.

og holdt afhugget hoved?
Jeg selv, hvis Du fandt
Kroppen.

Hakon (vender sig forbittret).

Træl! Du vever? —

Olaf

(lægger hatten af, og staaer kappen tilside).
Paa mine Skuldre, Jarl!
Jeg bringer Eder det
Den faldt mig mageligt.

Hakon.

Olaf? Ha, Vorræderi!

Olaf.

Spar dit rasse Hæstemod!
Jeg med Olaf! Gust, at end
Hoved heelt og ubeskaaret,
Frafælde Oldingsfærd,
Med den hovedløse Olaf.

Hakon.

(Unsalder Olaf.)

Olaf

Gulen Sværdet af haanden, sa siger med tordnende Stemme.
Vær rolig, siger jeg!

Sværd i Valgen. Mine Mænd

Gusser; mine Skibe, Jarl!
Jeg er kommen hid,

Vændet i en ærlig Strid.

Har løsset mig med Rænker hid.

At Du, som en Træl, foragtelig,

I din egen Snare. Jeg

Benytte dig en ussel Fordeel.

Slumpelykken stænker mig. Nei, Hakon!

Vil jeg driftig møde Dig.

Uslug, som Du seer, er gaaet ilde.

Din Thorer svømmer i sit eget Blod.
 Det var mig saare let at gribte Dig;
 At dræbe Dig var endnu mere let;
 Men jeg bekliender mig til Christi Lære,
 Foragter slig uhæderlig Bedrift.

Thi vælg imellem twende Raar: Oliv Jarl
 Paa Glade, som Du var, og sværge mig Kroftab,
 Hvis ikke, sly! Hvor vi da sees igien,
 Det gialber blodigrøde Vænder, Hakon!

Hakon (nolt og rolig).

Det Sidste vælger jeg, het Sidste, Olaf!
 Du falder mig en Niding og en Træl?
 Det lokker høit et Smil paa mine Læber.
 Man hører, at Du est en Ængling, Olaf!
 Raadmundethed og Overmod er Det,
 Hvormed din Alber melder sig. See `mig
 I Diet, Olaf, og betragt min Pande!
 Har Du hos Trælle fundet flige Blit?
 Og thykkes Dig, at Feighed og at Lumfshed
 Har smaalig furet denne Pandes Rynker?
 Jeg lob Dig lokke? Ja naturligvis;
 Jeg vidste, Du behøved blot et Wink,
 For strax at flagre bid til Loffemaden;
 At i din stolte Siel Du agted meer
 Dit Slægtskab med en uddød Kongeslægt,
 End Hakon Jarls heundrede Bedrifter;
 At kun Du lured paa en Leilighed,
 For at forstyrre Gubben i sin Sto.
 At denne Færd jeg ønsked overstaet,
 Jo før jo heller, kan det undre Dig?
 At jeg bedrog en Sværmer, som foragter
 De høie Guder, kan det undre Dig?
 Og kan det undre Dig, at jeg tillod
 Min Kæmpes Anslag, da en fiendtlig Skæbne
 Lod til at ville skytte — mig ei blot —
 Men Valhals Guder?

Olaf.

Hakon! mindes Du,

Grindrer Du vel, Hakon! at Du selv
Har været Christen og at Du blev døbt
Af Bisshop Poppo? at Du siden sveg
Din Ged? Hvormangen Ged har Du vel sveget?

Hakon.

Forbandet kalder jeg det Dieblif,
Da, fært bag Lyset af den sidste Munk,
Jeg lod mig daare ved en ussel Kunst:
Han kunde bære Ternet gloende,
Naar Haanden først var overstrøget med
En Hexesalve.

Olaf.

Stakkels, blinde Guhbe!

Jeg synkes over dine sølvgraae Haar.

Hakon.

Ha, spar din Monk! Saa sem Du seer mig her,
Seer Du det sidste Olinut, den sidste Gnist
Af gammel nordisk Kraft og Helteliv; —
Den, Ungersvend! den skal Du ikke slukke
Med dine sygelige Feberdrømme.
Jeg veed det nok, det er de Christnes Sæb,
At synke Folk, omvende dem, forbedre;
Bor Sæb er den: dybt at foragte Jer!
At pønse paa Jer Undergang og Døb,
Som Gudernes og Heltelivets Fiender.
Det Hakon gør, og derubi bestaaer
Hans Nidingsfærd. Ved Odin og ved Thor!
Du skal ei slukke Norges Helteib
Med dine fromme, vaade Drømmetaager.

Olaf.

Belan! Vi stilles ab for hennegang.
Vee Dig! naar næstegang vi atter sees.

Hakon.

Ta, vee mig! om jeg ikke knuser Dig.

Olaf.

Gimlen vil træsse Dig med sine Klammer!

Hakon.

Nei, Thor skal splintre Korset med sin Hammer!

(De gaae nuer til sin Side.)

Fierde Handling.

Hlade.

Hakon Jarl. Et Bud.

Hakon.

Vorhnd dit Budstab, siig det uben Frygt
Og uden Forbeholdenhed! Hvor gaaer det?
Har Bondehæren samlet sig?

Budet.

Ja Herre!

Forbitrelsens har sammenstillet dem.
Orm har paa fire Veie fra sin Gaard
Sendt Herorf rundt omkring, og budt Enhver,
At han bevæbnede skulde drage hid,
Og faae Dig dræbt. Han sendte Bud til Halvor
Paa Skierdingstad, og han har etter sendt
Budstikken lenger om. Med ham har Sigurd,
Den stenne Brynolfs, før din Frilles, Husbond,
Forenet sig, samt Alf og Skalm fra Rimold,
Der komme for at hævne deres Søster.
De føre Hæren an, med Orm og Halvor.
Den samler sig i Ørkedalen.

Hakon.

Ha!

Jeg stoler paa min gode Kæmpefære.
Med faa, men vel bevæbnede, med flække

Krigsvante Mænd adsplittes let igien
En sammenstmidt Bønderflok.

Budet.

Men, Herre!

Den er alt stor, foreges daglig meer;
Forbitretelsen har vel bevabnet dem.

Hakon.

Med sieblifligt Mod, der svinder brat,
Saasnart Jarl Hakon kommer med sit Sværd.
Hvad meer? Er Olaf landet med sin Glaade?

Budet.

Ja, han er løbet ind i Trondhiems Fiord.

Hakon.

Hvad? Her i Fiorden? Uden Modstand? Har
Ei Erland, har min Søn da ikke mødt ham?

Budet.

Af, Herre Jarl!

Hakon.

Hvi sukker Du? Gaa tal!

Budet.

I Morges seiled Olaf ind i Fiorden,
Med fem stioldhængte, lange Krigertibe,
Da var din Søn, din Erland, der med tre;
De andre laaer i Bigen, dybest inde.
Der faldt en Laage; Erland mægted ei
I denne Skydning dem et Vink at give.
Først troede han at møde dine Sneffer;
Men da de nærmmed sig, da saae han vel,
Han havde taget feil, og vilde vende
Mod Landet; men det var for silde. Kongen
Foer med sit Følge hurtig ind i Fiorden.
Han tog din Søn for Dig, Herr Jarl! og hød
Noerfolkets Nareshaget at forstærke.
Da Erland og hans Mænd sig nærmmed Landet,
Og da hans Snekke løb paa Grund, da sprang
Med sine Kæmper flør han overbord.

Hvad skulde han udrette vel med tre
 Smaasnekket, uden synderlig Befolkning,
 Mod semi, der syldtes af staalklædte Mænd?
 Han svømmed under Vandet og forsøgte
 Paa denne Blis igien at naae til Land.
 Men Olaf havde tabt ham ei af Sigte:
 Han saae den lyse Brynie, Robberstoldet,
 Som overgik de Andres langt i Skønhed;
 Bestandig troede han, at det var Dig,
 Og raahte: „Hakon! dennegang undgaer
 Du Døden ei! Hush da vi taltes sidst!
 Da svor vi, at det gældte røde Vænder.“
 Med disse Ord greb Kongen til en Roerpind —
 Og stiød den hen — O Herre! staan mig for
 At slge meer, og staan Dig for at høre!

Hakon.

Tal! Tal! han. stiød Roerpinden af sin Haand —

Budet.

Og traf din Søn dermed i Lindingen,
 Saa Hovedstallen brast og Hiernen vælted
 I Havet.

Hakon (sluler sin Emerte).

Har Du meer at slge?

Budet.

Olaf

Fortsørtes over, at han ei traf Dig.
 Hans Kæmper dræbte mange Mænd; Endel
 Gav han dog Fred; af dem erfared han,
 Hvor Bondehæren staaer, og hvordan den
 Er sindet mod Dig.

Hakon.

Har Du meer at slge?

Budet.

Nei, Herre Jarl!

Hakon.

Saa gaa!

(Budet gaaer.)

Det faldt ham vanskeligt. Thør veed, han havde
En Slags Modbydelighed for at bære
Det selv, og sendte mig.

Hakon.

Bel, vel! Gaa gaa,
Og grav det strax dybt ned i Jordens Skib!
Jeg vil ei see det selv. Mit Dje taaler
Et flige Syn. Det staer for mig i Drømme.
Grav Liget ned, og siig din Herre, Træl,
At slur han kommer!

Olaf.

Thorer Klake sover.

Hakon.

Han sover?

Olaf.

Middagssevn; stiv har han strakt
Sig under nogle mørke Hyldebuse.

Hakon.

Gaa væk ham da! (sædtes) Nu sove? Efter slig
En Gierning? Thorer! Jeg beundrer Dig,
Du har et sieldent Mod. (høit) Gaa, væk ham, Træl!

Olaf.

Men vil I ikke see først Olafs Hoved?

Hakon.

Nei, har jeg sagt! Nei!

Olaf.

Herre Jarl! I troer
At det seer strækkeligt og hæsligt ud?
Men intet mindre, Herre! Olafs Hoved
Er vel saa fundt som Mogen's her i Landet.

Hakon.

Gaa, siger jeg!

Olaf.

Nu har jeg aldrig hørt!
Jeg havde tænkt, Jarl Hakon var en Helt,
Som saa i Nord, og dog han frugter for

Et dødt, og blegt og koldt ashugget Hoved?
 Hvor vilde Du først stielve, hvis Du fandt
 Det levende paa Kroppen.

Hakon (vender sig forbi tret).

Erael! Du vover? —

Hvor har Du det?

Olaf

(tager hatten af, og staar kappen ildstede).

Paa mine Skuldre, Jarl!

Tilgiv mig, at jeg bringer Eder det
 Paa denne Wiis; den faldt mig mageligt.

Hakon.

Ha, Surtur! Olaf? Ha, Forrædert!

Olaf.

Min Gubbe, spar dit raste Heltemod!
 Vov ingen Dyst med Olaf! Husk, at end
 Han har sit Hoved heelt og ubestaaret,
 Og at din kraftesløse Oldingsfærd,
 Kun kæmper mod den hovedløse Olaf.

Hakon.

Ha, Niffelheim!

(Ansæber Olaf.)

Olaf

(staar Hakon Sværtet af haanden, og siger med torbnende Stemme):

Vær rolig, siger jeg!

Og stik dit Sværd i Balgen. Mine Mænd
 Omringe Huset; mine Stibe, Jarl!
 Opveie dine. Jeg er kommen hid,
 At vinde Landet i en ørlig Strid.
 Du selv har lokket mig med Kenker hid.
 Nu staar Du, som en Erael, foragtelig,
 Indvasket i din egen Snare. Jeg
 Vil ei benytte sig en ussel Fordeel,
 Som Slumpelykken stænker mig. Nei, Hakon!
 I Marken vil jeg dristig møde Dig.
 Dit Anslag, som Du seer, er gaaet ilde,

Din Thorer svømmer i sit eget Blod.
 Det var mig saare let at gribe Dig;
 At dræbe Dig var endnu mere let;
 Men jeg beslender mig til Christi Lære,
 Foragter flig uhæderlig Bedrift.

Chi vælg imellem twende Raar: Oliv Jarl
 Paa Glade, som Du var, og sværge mig Trostlab,
 Hvis ikke, fly! Hvor vi da sees igien,
 Det gælder blodigrøde Vandet, Hakon!

Hakon (solt og rolig).

Det Sidste vælger jeg, det Sidste, Olaf!
 Du falder mig en Ridning og en Tral?
 Det lokker høit et Smil paa mine Leber.
 Man hører, at Du est en Yngling, Olaf!
 Raadmundeihed og Overmod er Det,
 Hvormed din Alber melder sig. See mig
 I Diet, Olaf, og betragt min Pande!
 Har Du hos Trelle fundet slige Blit?
 Og thøkkes Dig, at Feighed og at Kunsthed
 Har smaalig furet denne Pandes Rynker?
 Jeg lod Dig lokke? Ja naturligvis;
 Jeg vidste, Du behøved blot et Vink,
 For strax at flagre dig til Løkkemaden;
 At i din stolte Sial Du agted meer
 Dit Slægtlab med en ubdød Kongeslægt,
 End Hakon Jarls beundrede Bedrifter;
 At kun Du lured paa en Leilighed,
 For at forstyre Gubben i sin Sto.
 At denne Færd jeg ønsked overstuaet,
 Jo før jo heller, kan det undre Dig?
 At jeg bedrog en Sværmer, som foragter
 De høie Guder, kan det undre Dig?
 Og kan det undre Dig, at jeg tillod
 Min Kæmpes Anslag, da en fiendlig Skæbne
 Lod til at ville styrte — mig ei blot —
 Men Valhals Guder?

Olaf.

Hakon! mindes Du,

Erindrer Du vel, Hakon! at Du selv
Har været Christen og at Du blev døbt
Af Bisshop Poppo? at Du siden sveg
Din Ged? Hvormangen Ged har Du vel sveget?

Hakon.

Forbandet falder jeg det Dileblit,
Da, fært bag Lyset af den sidste Munk,
Jeg lod mig daare ved en ussel Kunst:
Hon kunde bare Jernet gloende,
Naar Haanden først var overstøget med
En Heresalve.

Olaf.

Stakkels, blinde Gubbe!

Jeg ønskes over dine sylvgraae Haar.

Hakon.

Ha, spar din Ønk! Saa sem Du seer mig her,
Seer Du det sidste Glæmt, den sidste Gnist
Af gammel nordisk Kraft og Helteliv; —
Den, Ungersvend! den skal Du ikke slukke
Med dine sygelige Feberdrømme.
Jeg veed det nok, det er de Christnes Sæd,
At ynde Folk, omvende dem, forbedre;
Vor Sæd er den: dybt at foragte Jer!
At pønse paa Jer Undergang og Død,
Som Gudernes og Heltelivets Fiender.
Det Hakon gør, og derubi bestaaer
Hans Ridingsfærd. Ved Odin og ved Thor!
Du skal ei slukke Norges Helteild
Med dine fromme, vaade Drømmetaager.

Olaf.

Belan! Vi stilles ad for dennegang.
Vee Dig! naar næstegang vi atter sees.

Hakon.

Sa, vee mig! om jeg ikke knuser Dig.

Olaf.

Himlen vil træsse Dig med sine Flammer!

Hakon.

Nei, Thor skal splintre Korset med sin Hammer!

(De gaar hver til sin Side.)

Fierde Handling.

Hade.

Halon Jarl. Et Bud.

Halon.

Vorkynd dit Budstab, siig det uden Frygt
Og uden Forbeholdenhed! Hvor gaaer det?
Har Bondehaeren samlet sig?

Budet.

Ja Herre!

Forbitretten har sammenstillet dem.
Orm har paa sine Veie fra sin Gaard
Sendt Herors rundt omkring, og budt Enhver,
At han bevaabnet skulde drage hid,
Og faae Dig dræbt. Han sendte Bud til Haldor
Paa Skierdingstad, og han har atter sendt
Budstikken lenger om. Med ham har Sigurd,
Den stenne Brynholfs, for din Frilles, Husbond,
Forenet sig, samt Alf og Skialm fra Rimold,
Der komme for at hævne deres Søster.
De føre Haeren an, med Orm og Haldor.
Den samler sig i Ørkedalen.

Halon.

Ha!

Jeg stoler paa min gode Kæmpestare.
Med faa, men vel bevaabnede, med kæffe

Krigsvante Mænd adsplittes let igien
En sammenstillet Vønderflok.

Budet.

Men, Herre!

Den er alt stor, foreges daglig meer;
Forbitretelsen har vel bevæbnet dem.

Hakon.

Med sieblikligt Mob, der svinder brat,
Saasnart Jarl Hakon kommer med sit Sværd.
Hvad meer? Er Olaf landet med sin Glaade?

Budet.

Ta, han er løbet ind i Trondhiems Fiord.

Hakon.

Hvad? Her i Fiorden? Uden Modstand? Har
Ei Erland, har min Søn da ikke mødt ham?

Budet.

Af, Herre Jarl!

Hakon.

Hvi sukker Du? Saa tal!

Budet.

I Morges seiled Olaf ind i Fiorden,
Med fem stioldhengte, lange Krigerssibe,
Da var din Søn, din Erland, der med tre;
De andre laae i Bigen, dybest inde.
Der faldt en Laage; Erland mægted ei
I denne Skynding dem et Wink at give.
Først troede han at møde dine Sneffler;
Men da de nærmmed sig, da saae han vel,
Han havde taget feil, og vilde vende
Mod Landet; men det var for silde. Kongen
Foer med sit Følge hurtig ind i Fiorden.
Han tog din Søn for Dig, Herr Jarl! og hød
Noerfolket Aareslaget at forstærke.
Da Erland og hans Mænd sig nærmmed Landet,
Og da hans Snekke løb paa Grund, da sprang
Med sine Kæmper flur han overbord.

Hvad fulde han udrette vel med tre
 Smaasnekket, uden synderlig Beskning,
 Mod semi, der syldtes af staalklædte Mænd?
 Han svømmed under Vandet og forsøgte
 Paa denne Biis igien at naae til Land.
 Men Olaf havde tabt ham ei af Sigte:
 Han saae den lyse Brynie, Kobberstiodet,
 Som overgik de Andres langt i Skönhed;
 Bestandig troede han, at det var Dig,
 Og raabte: „Hakon! dennegang undgaer
 Du Døben ei! Hush da vi taltes sidst!
 Da svor vi, at det gældte rede Vænder.“
 Med disse Ord greb Kongen til en Roerpind —
 Og stiød den hen — O Herre! staan mig for
 At sige meer, og staan Dig for at høre!

Hakon.

Tal! Tal! han stiød Roerpinden af sin Haand —

Budet.

Og traf hin Son dermed i Lindingen,
 Saa Hovedstallen brast og Hjernen vælted
 I Havet.

Hakon (sluler sin Emerte).

Har Du meer at sige?

Budet.

Olaf

Fortsæntes over, at han ei traf Dig.
 Hans Kemper drobte mange Mænd; Endel
 Gav han dog Fred; af dem erfared han,
 Hvor Bondehæren staaer, og hvordan den
 Er sindet mod Dig.

Hakon.

Har Du meer at sige?

Budet.

Nei, Herre Jarl!

Hakon.

Saa gaa!

(Budet gaaer.)

Og Du blev vred,

Hordi Du ikke traf mig, Olaf? Ha!
 Du aldrig havde funnet træffe bedre.
 Sam traf Du ei; min Erland traf Du et;
 Sam Egir tog i vennehulde Favn,
 Og hæved ham, den sagre Ungersvend,
 Til Valhal. Men hans Fader har Du truffet,
 Dybt har Du truffet Hakon i sit Hjerte.
 O! Erland! Erland! O min Søn! min Søn! —
 Bevæget, Hakon? Laarer paa din Kind?
 Ha, det er længe siden. Hakon Jarl,
 Du bliver gammel, græder som en Dvinde.
 Han var mig kær, han var min Alders Haab,
 Thi Erik stormer om paa egen Haand;
 Jeg faae alt længst i ham min Eftermand.
 Hvor er I alle svundne, mine Drømme?

(han grubler et øiebill, terpaa siger han forsædet:)

Det gaaer tilbage! — Ha, det gaaer tilbage!
 Hvorledes? Hylle Laager sig om Valhal?
 Blev Odins gylbne Stol i Hlidstials rusten?
 Har den alt taft sin Straale? Grenne Frigga,
 Est Du alt visnet, som en Birf i Hest?
 Stial atter Loke dine Frugter, Odun?
 Hvor er din Hammer, Thor? Hvor Asathr!
 Din stærke drabelige venstre Haand?
 Stig, høie Skare, har Du hyllet Dig
 I Mulin, eg fulgt til Hel den fromme Valbur? —
 Op, Hakon Jarl! Op, gamle norske Kæmpe!
 De kalve Dig en Hedning? Hædersnavn!
 Ja vel en Hedning, Hakon! thi Du strider
 For Hedenold. Til Vaaben og til Seir!
 Tilgiver Hakon, evighellige Guder!
 At han Valhalla glemt har over sig;
 I høre det! I høre det: Fra nu af
 Et dette Liv for evig offret Eder.
 Den skønne Drøm, at Aftensolen skulde

Forghylde denne Tinding, før den sank,
 Et dunstet hen; en Storm har hævet sig
 Med Rusk og Slub; den hyller Solen ind,
 Og inden himlen vorder atter blaa,
 Nedblinke Stiernerne paa Hakons Høi.
 Man tog min Sen, min Erland; Erling har
 Jeg vel tilbage. — Men hvor kan jeg troe,
 At denne spæde Spire skulde trodse
 Vanfredens Magt? — Saa være det da svoret
 Ved, Odin, ved din Krones Wedstene,
 De blanke Stierner; Aukthor, ved din Bogn,
 Som vender ned sin lyse Stang hver Midnat:
 Fra nu af lever jeg for Valhals Guder.
 Hvis Stolthed rev mig hen; tilgiv mig da,
 Du stønne Saga! Du fortrylled mig;
 Og var det Mishag, Odin, med min Daab,
 Som sik Dig til at rynke Heltepanden,
 Da krev et Offer! krev, hvad helst Du vil,
 Og Du skal faae dit Krav!

Stein kommer med et Guldhorn.

Hakon.

Hvad bringer Du?

Stein.

Et Bytte fra din Fiende, Herrre Jarl!
 Du veed at Olaf havde sendt endael
 Muurmestere til Land, for, nær ved Stranden,
 I Skoven op at bygge ham ved Fjorden
 Et Huus,- et, som de kalde det, en Kirke
 For deres nye Guder. Du besfol,
 Som billigt, strax en Flok af dine Mænd
 At gaae derhen og hindre denne Daab.
 Det stete som Du kæd. Men før vi kom,
 Fandt Olafs Svende, ved at grave dybt
 I Jorden, dette Horn. Det have vi
 Frataget dem, Herr Jarl! og bringe Dig.

Hakon.

Bel Stein! Og bringe Flere det end Du?

Stein.

Vi er en Flok.

Hakon.

Saa skal I vel beværtes

I Vor gestuen. Hver skal have sig

Saa stort et Horn med Mieb, som dette her.

Stein.

Det skal vi tømme paa din Sundhed, Herre!

(Gaarr.)

Hakon.

Et herligt gammelt Offerhorn af Guld,

Af drevet Guld; et sieldent gammelt Horn.

Paa denne Plads stod udentvivl tilforn

Et Gudehuus for alle Valhals Aser.

Der skulde Du nu bygge dine Kirker,

Og dine stumle Munkeceller, Olaf?

Ret, mine Mænd! at I fordrev dem; ret,

At I tilvandt mig denne gamle Skat,

Saa støn, som herlig. — Der er strevet Runer

Om Hornets Rand. Lad see, hvad er der strevet?

(Raser :)

Bryster for din Bryde,

Bonde, din Lykke;

Gaf til høie Guder,

Giv dem det Bedste!

(Halon saaer lange trussen og forbauset, derpaa gientager han Verset langsomt og med Begt.)

— Giv dem det Bedste! —

Det vil I altsaa, Burs og Beres Vern?

Det Bedste vil I, saa vil I formildes?

Ha, jeg forstaer dit Vink, Du høie Skuld!

Jeg seer Dig hyllt i de hvilde Vin,

Du sidder under Asten Ægdrasíl;

Dybt stirrer Du i Urdurs Kilde. Slig,

Er Vandet rødt, forlanger Bølgen Blod? —

Det Bedste! Hvad er da det Bedste vel?
 Min Erland faldt; alt sit I jo det Bedste! —
 Men det har Hakon ei frivillig offret;
 Og selv han Eder give stal det Bedste;
 For at glenvinde sig den svundne Lykke,
 Der brast ham for hans Brøde; thi han glemte
 Jo Valhal over sig; — Giv dem det Bedste! —
 Jeg har endnu en snild, en lille Gut,
 Med gule Haar, med Nine blaae som Gimle,
 Ufylldig som den klare Morgenstierne,
 Men ræt og vælig, som en Bok paa Fielbet,
 Af Hakons Manddomsblod den sidste Draabe; —
 Ham gælder det dog ei? Du lyse Freia!
 Du kræver dog ei, hvad Du selv har givet?

(Grunter.)

De høie Guder kræve to Slags Offer:
 Et for at hævde deres Pragt og Herstab,
 Da falder Dvæg, da falde slagne Fiender,
 Da hvirvel Glædesflammerne fra Jordens,
 Og Odin smiler paa sin Kongestol;
 Det andet Offer ryger til Forsoning,
 Deis Rue dæmper ikun Valhals Wrede,
 Da bløder Hiertet medens Offeret bløder,
 Det stær i Stilhed uden Sang og Klang,
 Det er til Straf, det bringer Guderne
 Til Mistundhed, naar de har vendt os Ryggen.

(Betragter Hornet.)

Her staaer det roligt gravet ind i Guldet
 Med tydelige Træk: Giv dem det Bedste!
 Og hvorfor bragtes det mig netop nu,
 I Dieblikket, da jeg svor Valsader
 At virke kun for ham? I Dieblikket,
 Da jeg tilstod — Eh Hakon, ingen Svaghed!
 Thorgiærdur Horgabrud! Du gridste Skoldmø,
 Som følger Kæmperne til Striden, paa
 Den hvide Ganger, med et Klæde, farvet

I lunkent Blod, om dine brede Skuldre,
 Med Dødens Glavind i din stærke Haand;
 Dit Die gløder blodigt efter Rov,
 Du strækker ud din Haand, — din Daggert blinker —
 Vel, Halon lyder! Halon stælver ei.

(Han gaaer.)

Stov.

Tangbrand. Grif.

Tangbrand.

Bel at jeg finder Dig, min Grif! Hvor er
 Kong Olaf? Hvad vil dette Væsen sige?
 Hvor er han henne med den gamle Mand?

Grif.

De gaae bestandig end i Skeven sammen,
 De tale snart om Et og snart om Andet.
 Sør udelader sig den Gamle tidt,
 Paa en uthedelig forblommet Niis,
 Om Olafs Færd.

Tangbrand.

Jeg var der ei, hvad har
 Da Gubben sagt, eg hvordan er han kommen?

Grif.

Vi sad just ved vort Windseaftensgilde,
 Særdeles muntre trindt om Egebord,
 Kong Olaf selv var overgiven oprømt;
 Da treen en Gubbe langsomt ind i Hallen.
 Et Die har han fun; han satte sig
 Ved Døren; men Kong Olaf, som er giesfri
 Og vennesæl, bad ham, at nærme sig
 Og sætte sig hos ham. Derpaa begyndte
 De to at tale fløgt og lange sammen:
 Den Gamle vidste god Besled om Alt,

Hvad der er fleet i Landet rundtomkring,
 Han gaantedes, men paa en egen Maade,
 Som plat ud ei var efter Olafs Sind.
 Han sagde: Som jeg mærker, helligholder
 Man her Forvirrelsernes Fest! I mindes
 Den Afien, da de fromme Brodre hver
 Fik Lyft at snakke paa sin egen Viis,
 I Munden paa hinanden. Kroer Du, Olaf!
 At de fra den Lid har forstaet hverandre?
 Eilidst blev det den gamle Mand for lummert
 I Salen, og da Sommernatten var
 Saa luun og sval, bad han Kong Olaf gaae
 En Vandring med ham gennem Skoven. Kongen
 Gav efter for hans Ven. Jeg fulgte dem
 Bestandig i en Afstand. Af, hr. Visp!
 I kan ei troe, hvorvidt de vandred om.
 Den Gamle forte Kongen stundom hen
 Paa Fieldekanten, pegte med sin Finger
 Ud over Landet, mens han talde. — Maanen
 Nedskinte klar. Det var ret underligt!
 Thi naat man stued' begge noget borte,
 Saae Gubben ud, svøbt i sin sorte Finmut,
 Fast som en Trold. Jeg ønske vilde, Kongen
 Dog endelig engang gif hiem tilsgengs;
 Thi det er silde, Natteduggen falder.

Længbrænd.

Hvor er han? Bring mig strax til Kongen, Grif!
 Forlængst gif Solen alt bag Havet ned;
 I Morgen, naar den stiger, smiler den
 Med helligt Blif paa Bindses Sommerfest,
 Og end er Astenmessen ikke slungen.
 Hvorledes skal jeg dog forstaae min Olaf?
 Saaledes før han aldrig pleied svigte
 Sin fromme Pligt. Kom, lad os føge Kongen!

(De gaae.)

Olaf kommer vandrende ind fra den anden Side med **Auden**. Denne har en fort Kappe paa og en Hætte over Hovedet.

Auden.

Ja, jeg forstaaer Dig nok, min Ungersvend!
Den stienne Sang i disse hvalte Kirker,
Den smeltebede Dig Hjertet og dit Blif
Henreves af de smukke Billeder.
Du troede vist, det maatte være Sandhed,
Alt hvad Du følte; hvad Du dengang følte,
Skal hele Norges Land nu føle med,
Hvis ikke, — smage Kraften af dit Sværd.
Er det ei saa?

Olaf.

Du est en sylvgraa Gubbe,
Som længst er stivnet i sin gamle Tro;
Jeg Dig fortænker ei deri, at Du
Kun falder min Bedrift Bildfarelse.

Auden.

Du siger, jeg er stivnet i min Tro?
Det er et godt, et saare helbigt Udtryk.
Og sig mig, Olaf, hvad Du mener kun
At jeg skal være; kunde der ei figes
Om Alt, at det var ligesaa? Thi Tro
Kan dog vel ikke kaldes andet, end
En egen synderlig Tilbøjelighed,
En Drift, som hever Kraften i vor Siel
Mod Livets Ophav, det Usynlige;
En Drift, som er forstieelig, efter Væsner,
Den virker paa; forstieelig efter Tiden,
Den virker i; forstieelig som Naturen. —
Saaledes stræbe disse Graner, Olaf!
Og dette bratte Field. Den kække Viis,
At hæve Nakkerne saa højt i Veiret,
Er, saa at sige, deres Tro. Du seer,
De har den samme Tro tilfælleds; thi,

Som Du begræber, er det et for Intet,
 At overalt, saavidt dit Øje rækker,
 Og overseer det stolte Norden, Alt
 Bær' Præget af een Aund, et eget Væsen.
 I Sydens Dal — der er det anderledes!
 Der slades ud de fine smukke Løv,
 Til runde bløde Blad; Stammen kneiser
 Et længer der med tanke Skud fra Jord;
 Den bukker sig i fromme Krumninger,
 Mørkt under Hvalvingen; omtrent saadan
 Som dine Munke, naar de holde Messer.

Olaf.

Forunderlige Gubbe!

Auden.

Hver nu Gimlen

Er altid blaa, hvor Solen daler rød
 Hver Aften, hvor den vellystfulde Lund
 Indbyder fun til Elstov og til Sang,
 Der vaagner Strangelegens, Sangens Kunst;
 Man river Farver, for at efterligne
 Den smukke Straaleglands og Blomstervimmel;
 Og Kærlighed, som lesser overalt,
 Bliver Præget, som sig trækker paa det Hele.
 Hvor derimod Naturen, mere streng,
 Frembyder flere Steen end Blomster; hvor
 Det tykke Sneelag hyller Maret halvt
 I sine hvide Vagen; men hvor ogsaa
 De haarde Sener stramme sig bestandig
 Med mere Styrke; hvor det blier en Dyb,
 Naturen laxer, at undvære; fioct
 Og tappert at forsvare den fun sparsomt
 Tildeelte Bod; — der toner ingen Sang,
 Der morer ingen smukke Billeder;
 Men i de lange Vinternætter aabner
 Sig Sialen taus med høje Manddoms-Lanker;
 Der vorer frem den indre Blomst, og lukker

Sig som en Rose trindtom Dvindens Hierte,
 Som dristig Tanke-Lille springer den
 Fra Mandens Hoved. Ei paa glatte Bræt,
 Med snart forsvundne, flyggebladte Farver; —
 Af Fieldet selv, det usforgiængelige,
 Sig reise Guderne fra Jordens Skib,
 Og sue roligt og med stolte Blik
 Ud over Dalen. Den medfødte Kraft
 Bliver bretet af en medfødt Trang, til mandigt
 At gve sig. Da triner Kraft mod Kraft;
 Og Tapperhed og Manddom vorber Præget
 I Nord, som hif i Syden fælen Omhed.

Olaf.

Førunderligt!

Auden.

Naar nu en Ungersvend,
 Af Hændelsen først bretet ned mod Syd,
 Tilbage kom og bragte med en Kurv fuld
 Af velse spæde Blomster, og sik Lyst til
 At plante dem i Norges Klipperister;
 Naar Granen og naar Birken overalt
 Stod ham i Veten; og han fældte rast
 De gamle store Skove; staante der
 Selv ei den vældigste, den største Stammie,
 Paa det hans Roser skulle have Blads
 At vore; — Olaf! hvis Du saae hans Daad.
 Hvad vilde Du vel falde ham?

Olaf.

Vilg fra mig!

Auden.

En Helt! Ei sandt? En Kæmpe for den gode,
 Den skønne Sag. Og Gubben derimod,
 Som sagde: „Dreng! lad mine Graner staae!
 Din Wellyst-Urt ei trives paa mit Field.“
 Hvad vilde Du vel falde ham?

Olaf.

Som Dig!

Auden

(seer ham stirt i Dinene).

Og hvo er jeg?

Olaf.

Auden har Du jo kaldt Dig.

Hvem est Du?

Auden.

Ja, hvem er jeg? Wise Svend!

Du, som veed Alt, Du maa vel kende mig.

Olaf.

Eet Die kun Du har.

Auden.

Har Lyset fleer?

Natten var klar, skøndt kun med enkelt Læie;

Morgen skinner Solen med det Andet.

Erindre Dig, hvad Du har hørt! Forghim

Det Maanslin et, som denne Sommernat

Helbredende har trængt sig i din Siel!

Olaf.

O Jesus giv mig Kraft! For førstegang

Har Tvivl eg Angest spændt sig om mit Hjerte.

(I det Olaf vender sig fra Auden, gaaer denne bort med hertige Christ og forsvinder mellem Tæerne.)

Tangbrand og Grif komme.

Tangbrand.

Ha, træffer jeg dog endelig Dig her

Kong Olaf? Jeg har søgt Dig overalt.

Hvordan forstaaer jeg det, min fromme Herre!

At Du forglemmer Aftensbonnen reent?

Det har endnu Du aldrig hidindtil,

Og mindst paa en saa høi, saa hellig Aften

Som denne.

Olaf (vender sig).

Tangbrand! hvor blev Gubben af?

Langbrand.

Teg veed det ei. Men glem den gamle Hedning,
Som har forvirret Dig med sine Taler.

Olaf.

Ha, Langbrand. Er alt Astenmæssen siungen?
Langbrand.

Da Sol gik ned, da var det jo paa Tiden;
Dog hørte Du og sendsed ei mit Wink.
Chi Gubbens Tale lokte fun dit Dre,
Net som Sirenesang.

Olaf.

Hvo er den Mand?

Grif.

Glet ingen kender ham af dine Kæmper.
Mig kommer han heel før og fælshom før;
Han ligner Odin i Jarl Hakons Lund.

Olaf.

Han kaldte sig selv Auben.

Grif.

Auben, Odin,

Det kommer ud paa Eet.

Langbrand.

Min Olaf! sikkert

Hør een af Odins Prester giestet 'Dig,
Dg søgt ved vildsom og forblommet Tale,
Paa Hakons Wink, at vende dine tanker.
Maastee det var den sledste Hakon selv.

Olaf.

Han være, hvo han være vil, saa er han
Et Nattespøgelse fra Mørkets Engle.

Han vilde strengt bevise mig, hvor stor
Den Uret er, at rive Folket fra
Sin gamle Tro.

Langbrand.

Og til Beviis verpaa,
Saa malte han Dig vel med stærke Farver,

Hvor skønt den gamle Lære teg sig ud
I dette folde Nord? At ogsaa den
Engang blev indført af en fremmed Helt,
Hærnt fra et andet østligt Land, derom
Plev intet hmtet, tænker jeg, i Talen?

Olaf.

Ha, Tangbrand! Du har Ret, den gamle Lære
Blev ogsaa indført. Hvad betyder da
Hans Noes, og Glæden over Kæmptroen,
Som Norden selv har avlet, selv har givet
Sit Præg?

Tangbrand.

Slet intet, Olaf! Thi saa lidt
I Norden, som paa noget andet Sted,
Det tilladt er at offre Broderklob,
Og at forglemme Fredens milde Øyder.

Olaf.

Nel, Tangbrand!

Tangbrand.

Ikke vil jeg plat fordømme
Den gamle mørke Lære fra sit Udspring;
For intet har ei Gud forundet den
At virke vidt udbredt og dærvt paa Jorden;
Nu er den kun en mærklig Ruin.
Da var endnu ei Christendommen hert;
Det hør sig Mennesket at foretrække
Det Bedre.

Olaf.

Ha, nu taler Sandheden.

I Morgen haaber jeg paa Vindsefesten
At overvinde Sakons Hedninger.

Tangbrand.

Hans Trælle rante mig det Øfferhorn,
Som jeg i Jorden fandt, der fulle smeddes
Til Alterkalk. Der stod et gammelt Vers
Paa Hornet, som ret godt jeg kunde lide.

Der stod: „Ifald Dig brøster for din Brøde
 Din Lykke, Bonde! gak til høie Guder,
 Giv dem det Bedste.“ Denne Indstift fulde
 Min Kalk beholdt; hvad kan vel bedre gives,
 End et uskyldigt, et tæknemligt Hjerte?
 De rev det af min Haand; men lad dem det!
 Gud Herrens Straf vil følge dem, saavel
 For dette Man, som for de andre Synder.

Ola f.

See Solen stiger alt bag Havet frem!
 Snart lyser den Velsignelsen og straaler
 Uover Norges første Vindebudag.
 End har vi ingen Kirke; men Kapellet
 Har selv Naturen hvælvet os i Klippen.
 Der stunge vi ambrosianske Lovsang;
 Til Nattens Mulin forjage vi hver Twibl.

Tangbrand.

Nu taler Du Dig værdigt, fromme Konge!

(Tangbrand og Ola f gaae.)

Grif

(som har staet i Tanter hidtil).

En Øffergode? Maaskee Jarlen selv?
 Men Jarlen ligner ogsaa Billedstøtten
 I Øfferlunden. — Jeg veed nok hvad jeg troer,

(Gaaer.)

Øfferlunden.

Hakon Jarl kommer med sin siden Son Erling ved Haanden.

Erling.

Det er saa kolbt, min Fader!

Hakon.

Riære Son!

Det kommer af, at det endnu er aarle.

Du fryser, Barn?

Erling.

Det er det samme, Fader!

Jeg er dog glad, fordi Du loved mig;
At jeg stal Solen see, naar den staeret op;
Det har endnu tilfern jeg aldrig seet.

Hakon.

Seer Du de rode Straaler hest i Øst?

Erling

(slæer hanterne sammen).

Af, hvilke Roser! Hvilke stjernerne Roser!
Men, kære Fader! stig mig dog engang:
Hvor komme alle disse Perler fra,
Hvormed den hele Dal er oversørget?
O hvor de glimter imod Roserne!

Hakon.

Det er ei Perler, det er Morgenduggen;
Dg hvad Du kalder Roser, Barn, er Solen.
Seer Du, den reiser sig?

Erling.

Ha, hvilken Kugle!

Hver purpurret! O kære Fader, kan vi
Gi reise hen engang til Morgensole?

Hakon.

Med Solen streber hele Livet hen.
Thi seer Du, denne stjernerne, rede Glands,
Som straaler hisset, — det er Odins Øie!
Det andet, som Du seer om Natten, Erling,
Med matte Straaler, med den hvide Rue,
Har Odin sat i Pant i Mimers Brønd,
For at forstaffe sig den Drif, som styrker
Hans Øie til at vorde mere skarpt.

Erling.

Hvor er da Mimers Brønd?

Hakon.

Det store Hav,
Der vælter sig mod Klipperne dermede,

Det er den gamle Nimers dybe Vrend,
Der styrker Odins Die. Dobbelt sion
Sig hæver Solen, liflig vederqvæget
Af fisle Morgenbølger.

Erling.

O, nu stiger
Den alt for høit jeg taaler ikke meer
At see berhen; det brænder mig i Diet.

Hakon

Afsader stiger paa sin Stol i Hlidstals,
Snart oversuer han den hele Verden.
Den gyldne Throne klænder Jordens Die.
Hvo tør formaste sig, at sue Livets
Og Dagens Konning i sin Middagsglands?

Erling (seer sig frugtsom om).

Hu! hu! min Fader! hvad er det for føle,
For gamle hvide Mænd, der staae i Krogen
Bag Træerne?

Hakon.

Tal ikke saa, min Son!

Det er de høje Guders Billeder,
Af Mennesker udhugne front i Steen.
Et blinke de med stærke Sommerflammer,
For dem kan Aflurs Spnner knæle roligt,
Og see med Arefrygt i deres Nasyn.
Kom, lad os nærmere betragte dem!

Erling.

O nei, min Fader! jeg er bange for dem.
Den gamle Gubbe, med det lange Skæg
Derhenne, seer saa grumt, saa hæsligt paa mig;
Han gør mig ganste ræd.

Hakon.

O Erling! Erling!

Det er Gud Odin. Frygter Du for Odin?

Erling.

Nei, Odin frygter jeg slet ikke for;

Den rette Odin, som er høst i Gimle;
 Han gør mig intet; han er god og støn;
 Han kalber Blomster frem af Jordens Skib,
 Han skinte nylig selv jo som en Blomst.
 Men denne blege, føle Trold, — han stirrer
 Som om han stod mig efter Livet.

Hakon.

Ha!

Erling.

Min Fader, lad mig hente Blomsterkrandsen
 Som jeg lod hænge høst paa Busken, da
 Du vilde vise mig, hvor Solen opstod.
 Og lad os saa gaae hjem igien, min Fader!
 Fra disse stygge gamle Billedstøtter.
 Thi Du kan troe, den gamle grimme Mand,
 Han mener det ei heller godt med Dig.

Hakon.

Hent Krandsen, Barn! og kom saa flur tilbage.

(Erling gaaer.)

Et Offerlam hør være festligt smykket.
 Hellige Guder! seer fra Valastialf
 Jarl Hakons Tro og Tillid af hans Daab.

Erling

(Kommer tilbage med en hvid Blomsterkrans om sine Kolter).
 Her er jeg, kære Fader! med min Krands.

Hakon.

Knæl nu, min Søn! for Odin, for Du gaaer.
 Mæk begge dine Hænder høst i Veiret
 Og beed: Alfader! hør den lille Erling,
 Og tag ham i din hulde Varetægt!

Erling

(Læser sig paa Knæ imod Solen, strækker sine Arme ud, og siger barnligframt):
 Alfader, hør den liden Erlings Bon!

Og tag ham i din hulde Varetægt.

(Hakon, som staar bag ham, hører sin Daggert og vil kose til, men tager den af
 Haanden. Erling vender sig, uden at mærke Garen, tager Dollen op, og siger
 venligt, hvet han ræiser sig:)

Der tabte Du din Daggert, kære Fader!

Hvor den er sharp og blank! Naar jeg er stor,
 Saa faaer jeg ogsaa flige Vaaben, for
 At hælpe Dig mod dine Fiender, Fader!

Hakon.

Ha, hvilken Trold indblæser Dig bestandig
 Slig Tale, Dreng! for at forførde mig?

Erling.

Hvad flettes Dig, min Fader! Est Du vred?
 Hvad har jeg gjort?

Hakon.

Følg mig bag Billedstøtten!

Erling.

Af, bag den stemme Mands!

Hakon.

Følg mig, og lyd!

Der vore Roser hifte bag Billedstøtten,
 Men ingen hvide Roser, — røde Roser,
 Blodrøde Purpur-Roser! Ha, det er
 En Lyst at see, hvor slør de vore frem.
 Følg, siger jeg, og lyd!

Erling (græder).

Af, kære Fader,

Jeg er saa bange for de røde Roser!

Hakon.

Affled! hifte galter Heimdals Hane holt.

Det er paa Tiden nu, det er paa Tiden!

(De gaae bag Etuepladsen.)

Ginar Lambeskjelver kommer hurtigt ind, bevebnet med Sypp og Vue.

Hvor er han da? Man sagde mig, han var

I Offerlunden; her er ingen Jarl.

Hvor er han da? Hvad vil han her? Det gielber
 Nu om at slæbes og ei at holde Øen.

(En ivriter. Man hører Barnes Skrig bag Etuepladsen.)

I Guder! hvad var det? Jarl Hakon! Hakon!

Hakon (kammer med blodige hænder).

Hvo falder mig?

Einar (bestyrret).

Ha! hvad vil dette sige?

Hakon.

Hvad vil Du?

Einar.

Hakon! Falde Dig til Strid.

Kong Olaf hurtig har forenet sig
Med Bondehæren. Alle drage nu
Op mod din Kongsgaard. Dine Mænd staae rede
Til Slag. Jeg har forenet dem. Du søger;
Men Du var ingensteds at finde. Har Du
Nu atter offret?

Hakon.

Ja.

Einar.

Hvad har Du offret?

Hakon.

Mit Offer ligger bag ved Odins Billed.

Einar.

Det skal vel hjælpe stort.

(Gaaer, for at se det.)

Hakon.

Nu er det stæet;

Nu Mod og Kraft!

Einar

(Kommer forsædet og forblietret tilbage).

Ha, gamle runkne Seidmand!

Hvad har Du gjort?

Hakon.

Fornildet Odin; offret

Min egen Tryb, mit eget sidste Haab
For Norges Held.

Einar.

Saa knuse Nither mig

Med Køller og med Steen i Nisselheim,
Hvis jeg et Djeblif skal spende Buen

Før Dig og før din Skæbne meer, endfiondt
Jeg elster Berglioth.

(River en Guldblaebe af sin Hals.)

Der har Du din Kæde!

Som den, jeg river hver en Kænke bort,
Der bandt mig før til Dig, Du blege Blodmand!
Og nu jeg tiener Olaf Trygvesøn!
Din Tid er kommen! Du har lært mig gyse
For dine Guder. Olafs Gud skal seire.
Hvad hindrer mig vel i, at med mit Sværd
Jeg styrter Dig paa Stand til Hel? Dog nei!
Meer offentligt, meer stændigt vorde skal
Dit Falb; thi fange, fange vil jeg Dig,
Og hælpe Olaf til at hænge Dig
Op i den høieste, den værste Galge.

(Han gaaer.)

Hakon.

Det maa jeg høre!

(Man hører Lurer langt borte. Der raabes.)

Hakon! Hakon!

Hakon (brager sit Sværd).

Nu er Tiden kommen,

Som vælger mellem Odin eller Christus.
Hør hvor det toner! Det er Luther Skoldmøer,
Luther Valkyrier, som flagre hen
I Luften, og med frygtelige Raab
Til Kampen kalde. Rædsomt svulmer Aaren
I Heimdals Vand, saadan blæser han
Af alle Kræfter i sit Giallerhorn.
Thorgierdur Horgabrud! giv Tid! jeg kommer.
Min Erling har jeg offret Dig; ham skal
En talrig Flok af dine Fiender følge.

(Han gaaer.)

Femte Handling.

Hal paa Rimol.

Nat. Thora og Inger sidde ved et Bord ved noget Haandarbeide. Lyset paa Bordet er næsten brandt ned i Stagen.

Thora.

Du est nok sovnig, Inger!

Inger.

Det er Midnat.

Men Frue, banker det ei sterkt paa Porten?

Der er de!

Thora.

Det var Stormens Tag. Den dundrer,

Som om den vilde rive Huset ned.

En rædsom Nat! Der råbster Hagl og Regn

Bestandig ned. Ha, tet et Vintermørke!

Hør kun, hvordan det slaaer paa Skobberne.

Inger.

Af, Frue! troer J, Eders Brødre nu

Bal ride hjem i dette Veir? De bie

Til det er Morgen, til det flarer op.

Vær uden Frygt!

Thora.

Hvis Du est sovnig, Inger,

Gaa gaa Du kun i Seng! Jeg kan ei sove.

Jeg veed, at Slaget stod i Morges aarle;
 Min Skalm og Alf har lovet mig forvist,
 At komme hem, saasnart de mægted det,
 At sige mig, hvad Udfald Kampen fil.
 Gak Du tilfengs!

Inger.

Saa vil jeg hvile lidt,
 Hvis Du tillader det, min ædle Frue!
 Men saer det ei paa Porten? Det umuligt
 Kan være Stormen.

Thora.

Habding aabner den,
 Jeg hører Trin af Mænd igennem Gaarden.

Inger.

O det er dem! Ja det er dem! Jeg strax
 Vil lyse. Glæd Dig Thora, det er dem!

(Hun gaaer.)

Thora.

Hvor jeg er angst om Hiertet! Alf og Skalm
 Mod Hakon! Hvo af Jer der ogsaa vinder,
 Saa har dog Thora tabt.

Einar Lambezielver kommer.

God Morgen, Thora!

Hvis ei jeg seiler, er det Morgen alt;
 Høit hanen gol paa Hald. Jeg kommer at
 Forkynde Dig, hvad der er skeet i Striden.
 Mit Navn er Einar Lambezielver. Trygt
 Kun ikke for en Ven af Hakon Jarl!
 Thi siden han i Lundens Jagtet har
 Sin Søn i Raferi til Guderne,
 For Held i Strid, har Einar vendt ham Ryggen.

Thora.

I Guder!

Einar.

Du har Ret, den gamle Synder
 Fortiener Afsly. Alting vækker den.

Du Uarsag har at have ham, som jeg,
 Thi ogsaa Dig han dybt fornærmet har.
 I Morges gik jeg til Kong Olafs Hær;
 Kort var mit Kiendstab kun til dine Brødre,
 Dog blev vi Venner i en Haandevending.
 Vi lærte snart at kiendes; man behøver
 En Time blot i Striden, for at see,
 Hvad tildt en Leveld ei sees i Fred.
 De fred som Mand, det gjorde hele Flokken;
 Som Lynet splitted Olaf Hakons Hær.
 Varmit gik de under blodbestenkte Skolde,
 Hedi brændte Sverdet i de røde Saar.
 Valkyrierne vare med i Kampen,
 De fræved Blod, det sik de. Odin stænker
 Ei mere gavmild Misid i Valaffals.
 De fleste faldt. Men Hakon og hans Træl
 Er flygtet, og de søger overalt.

Thora.

Og Einar, mine Brødre? Mine Brødre?
 Du kommer, ædle Helt! en fremmed Mand,
 I Natten hid — jeg stælver — mine Brødre? —

Einar.

Sik Forsald; kunde selv ei komme meer.
 Glæd Dig, min ædle Thora! Skalm og Alf
 Reed under Solens Opgang til Valhalla;
 Længst har de sidbet alt paa Bænk ned Odin,
 Og slukket ud de store Horn til Velkomst.

Thora.

O Freia!

Einar.

Glæd Dig, ædle Thora! glæd Dig!
 Det er ei siunger just for hver Mans Bugge,
 Paa sig en herlig Viis at døe. Bestandig
 De fremst i Slaget var, vi strede sammen:
 Jarl Hakon raste som en Bjørn i Kampen,

Og Kampen den var haard; thi store Skater
 Bevæged sig forbittret mod hinanden.
 Det halve Norge slog for Hakon Jarl,
 Den halve Deel for Olaf; thi hans Rygte
 Fløi som en Ild i viønet Sommergræs
 Til Landets Ende. Skalm og Alf bestandig
 Henstevned opbragt imod Jarlen selv;
 De vor hans Død; de vilde hævne Dig —
 Da sank de Begge for hans Sharpe Sværd;
 Det falder haardt, især naar han er bister.
 Hvad er det meer? Det er en Vanemand,
 Som er dem værd; man sige hvad man vil,
 Saa er den gamle Hakon dog en Kæmpe,
 Som faa i Nord. Det viste han i Slaget.

Thora.

O Alf! O Skalm! O mine kære Brødre!
 O mine Brødre!

Einar.

Jeg misunder hem!

De er Einheriar; de straale nu
 I lyse Brynner, og til deres Vand
 Gaulundur alt har smeddet blanke Sværd.
 I Morgen de nedlægges i en Høi,
 Der trods Er Evigheden; og om Høien
 Vil Olaf sætte store Bautastene.
 Hils Thora! Hils vor Søster! raabte de;
 Det var de sidste Ord af deres Mund.
 Jeg loved det; nu har jeg holdt mit Lovte.
 Jeg riber med en Flok af Olafs Mænd,
 At føge Hakon. Olaf med en anden.
 Ved Gaulaæ skal vi atter træffes. Olaf
 Har stævnet Thing; men jeg veed ikke hvor.
 Nu har jeg gjort en lidén Omvei, Thora!
 For dine Brødres Skyld. — Jeg troer det regner,
 Min Hielmbusf dypper. — Snart, snart haabe vi

At fange Jarlen, og at hævne Dig.
Nu Frigga glæde Dig! Farvel! jeg haster.
(Han gaar.)

Thora.

Hellige Guder! til hvad rædsom Skæbne
Har I bestemt den arme Thora? Hvad
Har denne Varm forbrudt, at den skal knuses?

En Mand træder ind, hyllet i en Kappe og med tilbækset Ansigt.

Thora.

Ha, hvad er dette? Fremmede, hvad vil Du?
Den Ubekendte.

Er vi alene her? I Sikkerhed?

Thora.

Hvad taler Du om Sikkerhed, som trænger
Dig i et fremmed Huus og ængster mig?
Sigli dog, hvad vil Du?

Den Ubekendte
(Staaer Kapven tilbage).

Riender Du mig, Thora?

Thora.

I Guder! Hafon! —

Hafon.

Ja, han selv; han selv!

Thora.

Du flyer til mig?

Hafon.

Bed alle Valhals Guder,
Du undrer Dig med Ret; men jeg vil see
Det ædle Wildt, som ikke søger Skul,
Selv under det urimeligste Øe,
Naar det forfølges skært af lutter Hunde.

Thora.

Du blegner, Hafon, og dit Blit er mat.

Hafon.

Odin har seet det, jeg har kæmpet som
En Uly, naar den forsvarer sine Unger.

Med dette Sværd har jeg til Valhal sendt
 En talrig Skare Mænd. Nu er jeg træt,
 Min Hær er slagen, Lykken svigted mig,
 Og Olaf døved med sin christne Trolddom
 De norske Sværd. En Skare blev mig troløs.
 Nu har jeg Ingen meer at stole paa.
 Valkyriens, den høje Notas Haand,
 Har tungt og iskfoldt lagt sig om min Tinding.
 Jeg reed i Natten ene med min Træl,
 Forladt og træt af Dagens svare Kamp.
 Af Ildtørst har jeg længe været plaget.
 Er Vandet reent, som staarer i dette Bæger?

Thora.

O Hakon! bi og lad mig hente Dig —

Hakon (viller).

Vist ikke! Bliv! — Ha, det har lødset alt. —
 Ved Gaulsæe skyded endelig min Ganger;
 Jeg dræbte den, jeg trak min Kjortel af,
 Og dypte den i Blodet, for at skuffe
 De Flænder, som forfølge mig.

Thora.

O Hakon!

Hakon.

Da, Thora, kom jeg just din Gaard forbi,
 Og grant mig randt ihu, hvor tidi og helligt
 Du sover, at Ingen elste mig som Du.
 Vel veed jeg: Kærligheden kan forvandles
 Til Had — Velan, det gælder her en Prøve.
 Her er jeg, Thora! Vil Du huse mig
 For Olafs, for hans Venners Efterstræben?
 Tak være da din Kærlighed, som jeg
 Saa lidt har forhen vidst at stønne paa.
 Ifald Du nægter det, — det kostet, Thora!
 Det kostet Hakon Jarl at trægle, Thora!
 Saa vandret han igien i Natten bort.
 Op vil jeg stige paa det største Fjeld,

Og stue sidstegang ud over Norrig,
Ud over Niget, som har hylbet mig, —
Og verpaa falde rolig i mit Sværd.
Da skal den vilde Storm paa sine Vinger
Oploste Hakons Aand til Seiersfader,
Og Sol skal finde Heltens Lig paa Klippen,
Og sige: Hoi i Døden som i Livet.

Thora.

O Hakon! Hakon! tal ei saa. Nei, Hakon!
Jeg hader ei, jeg hader Dig ei meer;
Og jeg vil huse Dig og gienime Dig,
Og tro bevare Dig mod dine Fiender.

(Hon griber hans Haand.)

Hakon.

Weed Du, at jeg har dræbt med denne Haand —
Den lidne Erling, som Du leed saa godt?

Thora.

Ja, Du har offret ham til Guderne.
Det vidner om den Yderlighed, Hakon!
Hvortil en ulykkelig Stækne bragte
Din ualmindelige Siel.

Hakon.

Weed Du,

At jeg med denne Haand, som nu Du trykker,
Har — ha, det smerter mig, at — —

Thora.

Ja, jeg veed,

At Du har mine Brødre dræbt i Striden.

Hakon.

Og dog?

Thora.

Er Thora endnu altid Thora.

Ja, Hakon! Du har handlet haardt imod mig;
Du har forstødt min Trostab med Foragt;
Dræbt mine gode Brødre! — Men i Striden
Gaaer det jo Liv mod Liv; og Einar siger:

De er i Valhal, i Lykhalighed.

(Hun skuler sig usigt i sine hænder og græder; derpaa hører hun atter sit hoved
og kigger paa Jorden.)

Ha, siig mig, Hakon! — er det Dig, som staaer
I Thoras Kammer, i det mørke Skovhuus,
Langt fra den lyse Kongesal paa Glade,
I Nattens eensomt gyselige Mørke,
Her, hvor om Gaardens Mure Stormen sydter,
Som i mit Bryst? Siig, Hakon, er den blege,
Den tause Mand i Hallen virkelig
Dig selv, som, uden Hielm og Purpurkaabe,
Sig støtter til sit Sværd?

Hakon.

Den blege Skygge,

Du seer, var eengang Norges Herre, mægtig;
De stærke Normænd lod hans Vink. Han faldt
I Striden, i en Strid, som stod paa Glade.
Ha, det er længe siden, fast forglemt!
Nu gaaer hans Gienfærd fun omkring og spøger
Ved Nattetide; Hakon var hans Navn.

Thora.

Ha, jeg er hævnet, hævnet græsseligt!
Bort, usle Nag! Kom atter, Kærlighed!
Jeg var en Ulv i Skoven, ingen Dvinde,
Hvis nu hvert Nag ei af mit Bryst forsvandt
Ved sligt et Syn. — O hvil Dig ved mit Hertie!
Kom lad mig terre Sveden af din Bande,
Kom lad mig bringe Livet i dit Blik!

(Hun omfavner ham.)

Hakon (vild).

Hvad er dit Navn, min snilde Norges Datter?

Thora.

Kærminde kaltes jeg blandt Dalens Biger.
Jeg var en lille blaa, en venlig Blomst,
Som op var voret i din Egerod,
Som fuged Liv og Farve fun fra den,
Som maatte visne, da den ei sik Lov til

At trives i sin lille Kære Krog,
I Skyggen af sin Stamme.

Hakon.

Ha! Kierminde! —

Et hndigt Navn!

Thora.

O Freia! hvad er dette? —

En Feberkuld Dig ryster i min Arm.
Du græder, Hakon? Valhals evige Guder!
Det er en ny, en usædvanlig Elstand.
Naar saae jeg før en Taare paa din Kind?

Hakon (med vild Venlighed).

Kierminde! smukke lille blege Blomst
Paa Kampens Grab, min Taare undrer Dig?
Har Du ei ført seet haarde Stene græde,
Naar de fra Kulden bragtes ind i Varmen?
Det er en Liigsved, blege Dødens Blomst!
Lad den ei strække Dig.

Thora.

Ha, gode Freia!

Hakon.

Biergsneen smelter, — det er snart forbi;
Den kække Winter flyder hen i Taarer,
Og viger for den vellystfulde Vaar,
For Olafs Blomster. — Hakon Jarl er borte,
Det blege Spøgels gaaer igien. Men nærmer
Jeg Riget uden Frygt, og støder kæft
En Val igjennem det, dybt ned i Jorden! —
Saa spøger han ei meer, saa er han rolig.

Thora.

Fat Dig, min Hakon! Lal ei længer vildt!
Den første Siel, hvor hoi, hvor stærk den er,
Naturen yde maa sin. Det tilsidst.
Alt længe var dit store Hierte spændt,
Blandt lutter Fiender, lutter Harm og Modstand,
Nu løser det sig op i mørk Forvirring.

Kom, følg mig! Under Huset er en Hvalving,
 Aldgammel, huggen ud i Klippens Grund,
 Som Ingen kender, uden jeg; der vil
 Jeg stule Dig, til Faren er forbi.
 Snart atter vil en bedre Lykke smile.

Hakon.

Sig mig oprigtig: troer Du, Dagen smiler
 Hjert paa den anden Side Hvalvingen?

Thora.

Jeg twivler ei derom, min bolde Hakon!

Hakon.

Og ned i denne hule, dybe Hvalving,
 Den mørke Kælder, ukiendt under Jorden,
 Hvor Fienden standser, Faren er forbi,
 Ned i den skumle Borg, men sikre Tilsflugt —
 Did vil Du bringe mig?

Thora.

Ja, kære Helt!

Hakon.

(rækker hende boitidelig sin Haand).

Kom, min Valkyrie! Min vakkre Hæl!

Jeg følger Dig.

Thora.

O alle milde Guder!

Hakon.

Troer, Bistre! Du, jeg stielver for dit Nasyn?
 Vel est Du bleg, og dine Læber blaae;
 Du draber ei som dine Østre rast,
 Som Hildur og den vilde Geierstøgul,
 Med Diebliskeis Heltespyd paa eengang;
 Du draber langsomt fælt, med Angstens Jis,
 Først Mandens Mod, Du Grumme, siden ham.
 Men ligemeget, lad os ile dig!
 End har Du ei min Stoliheds Funke slukt;
 Jeg følger Dig med faste Skridt i Graven.

Thora.

O alle milde Guder, stager ham bi!

(De gaae.)

Skovfuld Egn ved Gaulaae.

Olaf Trygvason. Carlsbøved. Jostein. Grif. En Glok
Stridsmænd.

Grif.

Det dages, Herre Konge! Himlen blaaner.
Det lader til, at Dagen kler saa smuk,
Som Natten trued føl. Est Du ei træt?
Vil Du ei hvile Dig lidt under Treæt,
Mens Hestene faae hø?

Olaf.

Nei, ingen hvile!

Jeg er ei rolig, — jeg har svoret det, —
Jeg er ei rolig, før jeg finder Hakon.
Den ståndige Misgierning paa hans Son
Skal straffes, den skal koste ham hans Liv.
Hvor findes Mage til en saadan Daad?
Et helligt Sagn fortæller om en Olding,
Som med et sorgfuldt, knuset Faderherte
Gik hen at lyde Himlens Vinck; men det
Var kun en Prøve; sikkert ogsaa var
Det starpe Staal ham falden af hans Haand,
Hvis ikke Himlen havde ståndset ham. —
Men Hakon! —

Jostein.

Herre Konge, Du har Ret,
Det var en græsselfig, en rædsom Daad.

Olaf.

Hans Her er adspredt, den er ikke slagen;
Ung Einar taler lystig alt om Seir;
Men han er mindre viis end nua end fiæl.

Karker.

At, jeg er endnu bange for min Drøm.
Siiig, Herre Karl, hvad den betyder. I
Forstaer Jer jo derpaa, I raader Drømme.

Hakon.

Hvad drømte Du?

Karker.

Det allersørste var,
At vi var begge paa en Baad i Søen,
Jeg sad ved Roret.

Hakon.

Det betyder, Karker!

Du raader for mit Liv og mine Dage.
Vær tro, staa mig i Nødens Time bi,
Saa skal jeg bedre lønne Dig, end Olaf.

Karker.

Jeg drømte meer.

Hakon.

Hvad var det, Karker? Tal!

Karker.

Saa drømte jeg: en fort og förlig Mand
Kom ned fra Fjeldet og fortalte mig,
At nu var alle Sunde lukte.

Hakon.

Karker!

Du drømmer ikke godt; det vidner om
Et fort og stakket Liv kun for os Begge.
Vær tro! Vær tro! Som selv Du har fortalt,
Er begge to vi født den samme Nat;
Der bliver ikke heller langt imellem
Vor Død.

Karker.

Saa syntes mig, jeg var paa Glade,
Hvor Konning Olaf lægge lod en Ring
Af Guld omkring min Hals.

Hakon.

Ga, det betyder,

Han legger Dig en Ring af twunden Hamp
Omkring din Hals, isald Du trolss sviger
Din Husbond. Sæt Dig hen i Krogen der!
Jeg selv vil sætte mig i denne Krog.
Saa vil vi sove.

Karker.

Som I vil, Herr Jarl!

Hakon.

Hvor skal Du hen?

Karker.

Jeg først vil pudse Lampen.

Hakon.

Gaa, sæt Dig! siger jeg. Lad Lampen brænde!
Du kunde slukke den, saa sad vi her
I Malm og Mørke. — Jeg begriber ei,
Hvor Folk saa rolige hver Aftenstund
Kan slukke Lyset, før de gaae tilsgengs;
Det er et hæsligt Billede paa Døden,
Langt mere sort og fælt end Døden selv.
Hvad blusser stærkt og kraftigt, som et Lys?
Hvor bliver Lyset af, naar det er slukt?
Lad Lampen staae, den brænder døsigt; men
Den brænder dog endnu. Saalenge der
Er Liv, saa er der Haab. Gaa, sæt Dig, Son!

(De sidste begge siller en Tidlang.)

Hakon.

Nu Karker! Gover Du?

Karker.

Ja, Herre Jarl!

Hakon.

Ga, dumme, stumpe Slave!

(Reiser sig og gaaer frem og tilbage.)

Hakon! Hakon!

Er dette Dyr den allersldste Levning
Af din forsvundne Magt? Jeg troer ham ei;

Thi hvad Begreb gør sig et saadant Hoved
Om Pligt og Trostlab? Søn en Kænkehund
Han kommer logrende til Den, som hyder
Det bedste Guul.

(helt)

Giv mig din Daggert, Rarker!
En Træl tør ikke føre Baaben.

Rarker.

Herre!

I har jo stienket mig den selv. Der er den!

(Stiller ham den.)

Hakon.

Sov nu!

Rarker.

Ja strax.

(Lægger sig ned)

Hakon.

En Feber knuger mig,
Omsusser i mit Hoved. Jeg er træt
Og mat af Dagens Strid og Nattens Flugt;
Men sove tør jeg ei! thi denne Træl —
Nu jeg vil hvile lidt; men ikke sove.

(Setter sig ned og slumrer ind.)

Rarker

(reiser sig sagle).

Nu sover han! Han troer mig ikke ret!
Han frygter, at jeg skal forraade ham.
Kong Olaf byder Venge for hans Liv,
Og hvad kan jeg vel vente meer af ham?
Han rører sig. — Hjælp Thor! Han gaaer i Sovne.

Hakon

(reiser sig i Sovne, gaaer med sine Strid frem og stander mitb. i hulen).
Guldbharald! Graafeld! Ha, hvad vil I mig?
Lad mig i Ro, I har fortient Jer Død,
Jeg svev Jer ei med Islet Venstlab. — Nu
Hvad vil I, Pigebørn? Gaaer hjem, gaaer hjem!
Nu har jeg ingen Tid at gantes længer.
Og Eders Fæstemænd — og Odins Billed —

Det sank i Gruus — Du heed paa Krogen, Olaf!
 Nu vil Du have Hakon til at bide
 Paa Døbens Krog. — Hvo græder hifst bag Buslen?
 Det er det værste. Erling græder Du?
 Stak jeg for dybt? — Der-trille Purpurbraaber
 Udaf dit Bryst imellem Roserne.

(Raaber holt.)

Ha, Karker! Karker!

Karker.

Herre Jarl! — Han gaaer
 Bestandig end i Søvne.

Hakon.

Det er fuldbragt!

Der er din Daggert! Stød den i mit Hjerte!

Karker.

Det vil I angre, naar I vaagner, Herre!

Hakon.

Jeg har fortient det, Karker! Stød lun til.

Karker (tager Dollen).

Han er min Herre, jeg maa lyde ham.

Hakon.

Ha, stund Dig! stund Dig, Karker! før jeg vaagner.
 Du eller jeg maa døe.

Karker

(soder Dollen i hans Bryg).

Saa bs da Du!

Hakon (svarter).

Der traf mig Himmelens Hævn med sine Flammer,
 Nu er din Spaadom opfylbt, Erygason!

(Han doer.)

Karker.

Nu er det giort, nu hjælper ingen Klage.
 Om end jeg streg og tuded nok saa meget,
 Saa tuded jeg dog ikke Livet i ham.
 Nu vil jeg tage Nøglen af hans Lommer,
 Og bære ham i Gangen op til Døren,
 Og aabenbare Konning Olaf Alt,

Saa stænker han mig baade Sølv og Guld.
 Skeet er nu skeet! Han vilde selv sin Død;
 Jeg har kun adlydt, hvad min Herre bød.

(han løfter øget paa sine Skulbre, og bærer det bort.)

En rummelig Plads uden for Thoras Gaard.

Olaf Trygvason staer bevæbnet med Skjold og Spyd paa en høj Steen,
 omtinget af Folket paa Thinge.

Graf.

Der kommer Thronderne, Herr Konge! Nu
 Er Thinget fuldt, nu mangler ingen meer
 Af alle Dalens Sendebud og Laugmænd.
 Der kommer Bergthor Smed, den ældste Thronder,
 Han stred med Dig igaar, men saae Dig ei,
 Thi Mat faldt paa, før Slaget var forbi.
 Det er en Mand! Du skalde see hans Døtre,
 Dem, sikkert han med sin tredie Hustru, da han
 Var over treb's.

Bergthor kommer, fulgt af en Skare Bonder.

Bergthor.

Der staer han, Brødre! Seer I,
 Der staer han kongelig paa Thingets Steen,
 Ret som Haarfager, ret som Athelstein!
(Tager sit hue af.)
 Est Du Kong Trygvass Son af Bigen, Du?

Olaf.

Ja, jeg er Olaf, Trygvass ægte Søn.

Bergthor.

En fager Mand! Man kiender Ellen strax.
 Nu Olaf! Du har stævnet os til Thing;
 Jeg Laugmand er for Throndelagens Bonder,
 Thi jeg er øldest. Velkommen her i Landet!
 Vi stred med Dig igaar, vi see Dig først

I dag. Igaat var ikke Tid til Syn.
 Hver Norges Mand har længtes efter Dig.
 Med Glæde vil jeg kaare Dig til Konge,
 Dertil est Du med æren født. See her,
 Her er en Krone, Konge! Hakon bad
 Mig smedde den; men jeg har hamret Kronen
 Omkring en Jernring, Halfdan Svartes Maal;
 Den passed ikkun slet til Hakons Hoved;
 Den falbt ham over Dinene. Nu kommer
 Det an derfaa, om Du kan passe den.

(Olaf sætter den paa.)

Den passer ham, som den var støbt om Jøsen.
 Slaer nu paa Eders Skiolde, Bondemænd!
 Og keiser ham!

(Baadengny.)

Almuen.

Hil Olaf, Erygvason,
 Vor Konge! Hil vor Konning Olaf! Trostlab
 Og Mandstab sværger Dig. Vi sværge høit
 Ved Ódin, Vil og Bee, ved alle Guder!

Olaf.

En Gud er nok, I snilbe Norges Mænd;
 Thi sværger ved den ene, sands Gud,
 Som hører og som fuer Alt i Himlen.

Almuen.

Bed Olafs Gud, ved Olafs Gud! Vi sværge!

(Baadengny og Glædesraab. Man hører Larm udenfor Stuepladsen.)

Olaf.

Hvad er det for et Oploh hisset?

Einar (kommer).

Herre!

Din Sol har brukt sin mørke Tordensly;
 Den lyner og den tordner ikke meer.
 Man bringer hid Jarl Hakons Liig paa Skiolde.
 Hans gamle Kjæreste, Fru Thora, har,
 Som Grif forsiktred, ikke glemt sin Elstov,

Hun havde slukt ham i en ukjendt Hvalving;
Der er han myrdet af sin egen Træl.

Olaf.

Har Du seet Hakons Liig, og veed Du vist,
Det er ham selv?

Grif.

Ja! nu er det ham selv,
Ei blot hans Skortel; døbbleg ligger han,
Dg Blodet flyder af et Saar fra Brystet.

Olaf.

Fred med hans Gæl i Døden! Bringer Liget
Hvor før det laae, hvor man har fundet det.
Hans Døb forsoner mig, mit Gud er slukt.
Den arme Ovinde: trofast, elstovsfuld!
Giv hende dette kære Støv igien.
Den Træl, som sveg sin Herre, libe Døden.

Grif.

Vel, Herre Konge!

Olaf (Riger neb).

Nu afted til Glade!

Hvo følger mig?

Bergthor.

Det hele Norge, Konge!

Olaf.

Godt! I skal alle være mine Gæster.
Middagen våbnar om en vensig Aften;
Guldhornene skal vandre Bænken rundt
I Trondhiems muntre Lund; dem skal I temme
Til Olafs Velkomst.

Mængden.

Hil vor Konning Olaf!
(Baabengny. De følge ham.)

Den underjordiske Hvelving.

Lampen brænder endnu. Enende Svende komme med en fort Kiste; de sætte den midt i Hulen og gaae igjen. Thora kommer langsomt med et dræget Sværd og en stor Krands af Granlev i sine Hænder; hun staaer længe og betragter Kisten, endelig siger hun:

Saa est Du nu da skinlagt, Hakon Jarl!
 I Thoras Skrin — Det havde mindst jeg ventet.
 Nu Fred med dine trætte Been i Graven!
 Hvis Du har syndet, har Du bødet for det,
 Og Ingen spilte meer et frækt og grusomt
 Letsindigt Ord, til Skændsel for dit Rygte.
 Jeg elster Dig i Døden som i Livet.
 For fort Lid siden glimred Du i Nord,
 Som Solen, hvorved Alting faaer sin Glands;
 Nu har den hele store Helteslok
 Forglemt Dig, hylder nu et fremmed Lys.
 Et blysomt, quindligt Hjerte slaaer kun end
 Af stille Beemod ved dit Kiære Minde.
 Saa lad da hende hde Dig den Hæder,
 Som dine Mænd har glemt i Glædens Ruus.

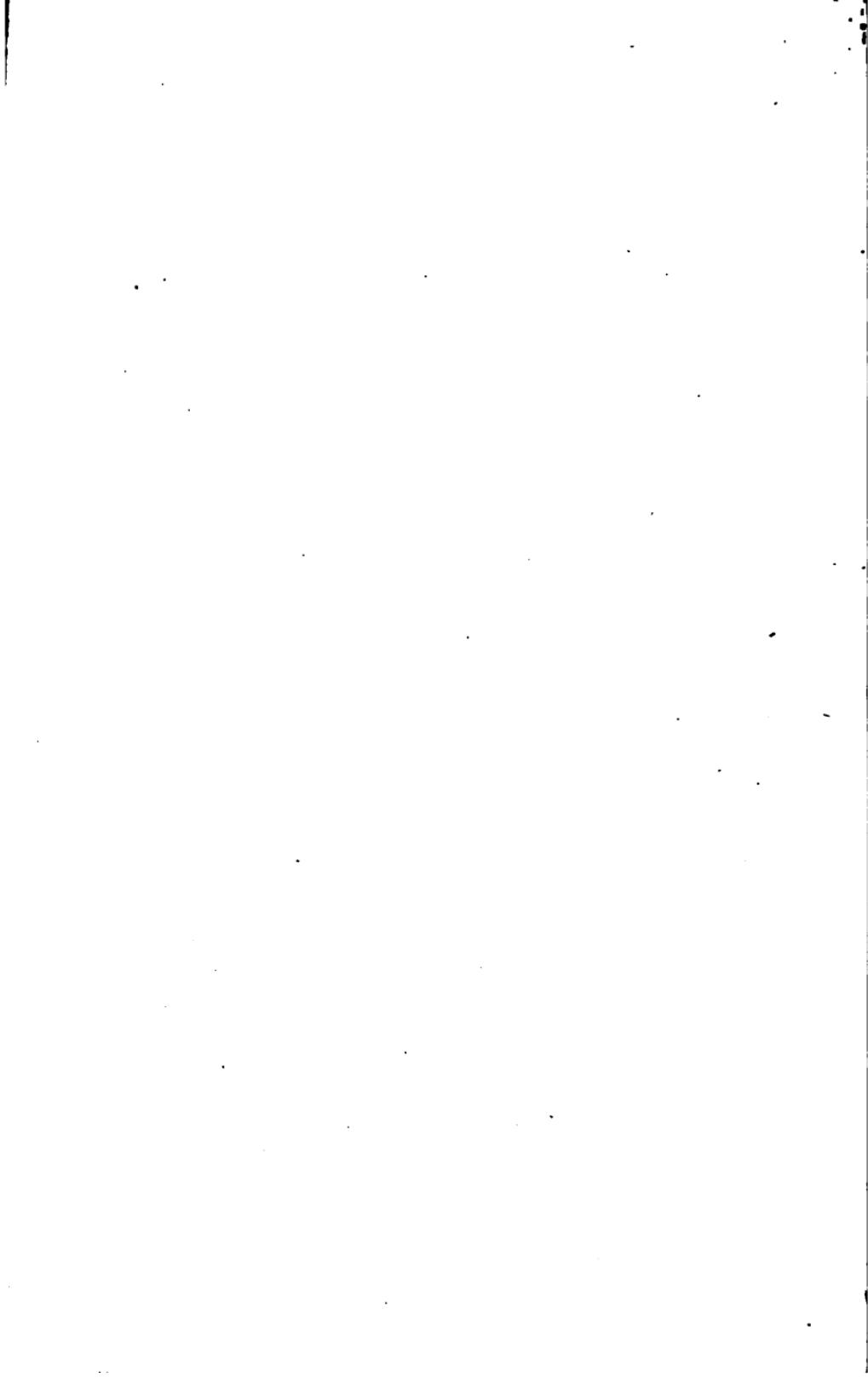
(Hun lægger Krandsen og Sværdet paa hans Kiste.)

Tag af din Thoras Haand en frodig Krands!
 En Krands af Norges stolte Graner flynge
 Sig om dit brede Kampesværd; den vidne:
 Du var en nordisk og en sielben Helt;
 En Blomst, som qualtes af en Vinterfrost.
 Engang vil Nordens Saga holdt fortælle,
 Naar Lids Haand har flettet Farven ud,
 Og kun Bedriftens Omrids staaer tilbage:
 Han var en ond, en grusom Afgudshyrker!
 Med Øyzen vil man nævne da dit Navn.
 Jeg gyser ikke; thi jeg kienchte Dig.
 De bedste Kræfter og en mægtig Aand
 Blev Øffret for sin Lids Vilbfarelser.

Saa sov da vel, Du store Hakon Jarl!
Tusind god Nat! Hjst glæde Seiersfader
Din Ræmperstiel! — Nu gaaer jeg bort og luffer.
Og naar man atter aabner denne Dør,
Da bringe Thoras Svende hendes Klig,
Og sætte det ved hendes Hakons Side.

71722417

Rimborgrus.
Lindlaes-fjelv
Gerrrik i Frankrij.
Robertsaw i England.
Danmarks-fjelv.
St. Hansaften-jul.
Sybillen-taunghed.
Tordenskjold.
Sonsoradottir-kon.
Fiskarau.
Aladdin.
Den lille Skæffler.
Træger Alfr.

Norðaust Græder.
Helge.
Mælindur-Saga.
Orsvarodd-Saga.

Íslakau Yarl.
Palnatake.
Flagbarth o Sigur.
Vænlessordus Saga.

110.
The Arctic Book.
The crocodile's aspect.
The dangerous silence.

